

gea

Letno poročilo 2003

Skupina Gea

1. KLJUČNI PODATKI O POSLOVANJU SKUPINE GEA V LETU 2003

Skupina GEA d.d. v letu 2003 ni poslovala pozitivno. Leto je bilo v znamenju usmeritev, ki so se nanašale na iskanje novih poslovnih možnosti (ustanovitve podjetja v Bosni), na stroškovno učinkovitost in obvladovanje celovite kakovosti poslovanja.

	1999	2000	2001	2002	2003	03/02
Skupna proizvodnja (v ton)	32.127	28.073	28.723	30.135	27.045	90
Prihodki iz prodaje (v ooo SIT)	4.079.249	3.405.048	4.006.53	4.453.288	4.218.331	95
Proizvajalni stroški in nabavna vrednost (v ooo SIT)	3.282.574	2.831.938	3.352.63	3.727.599	3.566.820	96
Čisti poslovni izid (v ooo SIT)	169.485	-159.693	-613.929	59.366	-15.273	---
Sredstva (v ooo SIT)	3.574.229	3.667.740	3.812.689	3.767.276	3.758.090	100
Kapital (v ooo SIT)	2.763.940	2.777.582	2.340.64	2.421.524	2.373.466	98
Knjigovodska vrednost delnice (v SIT)	3.212	3.275	2.779	2.851	2.839	100
Donosnost kapitala (%)	6,5	-5,4	-26,1	2,4	-0,5	---
Donosnost sredstev (%)	4,7	-4,3	-16,1	1,6	-0,3	---

Osnovne značilnosti poslovanja v letu 2003 so:

- povečanje prodaje na domačem trgu
- snovanje dolgoročne strategije tržnega koncepta
- uvedba nove celostne podobe
- povečanje dodane vrednosti na zaposlenega
- pridobitev Certifikata sistema ravnanja z okoljem - ISO 14001
- izvajanje vodenja po principu ISO 9001:2000 in HACCP sistema
- povečanje inovativne dejavnosti in spremljanje poslovanja po Balanced Scorecard

Načrti za leto 2004:

- 16% rast prihodkov iz prodaje
- širitev poslovanja na nove trge
- ob izdelani strategiji nastopa na tujih trgih povečati tržni delež
- poslovati po smernicah ISO 9001:2000, ISO14001, HACCP
- usklajevanje delovanja podjetij v skupini
- nadaljevati celostno prenovo GEE s poudarkom na 100 letni tradiciji
- ponuditi trgu nove izdelke z zaščitno geografske označbe

2. POROČILO UPRAVE

Leto 2003 je bilo za skupino GEA leto prilagajanja novim zahtevam pred vstopom v EU. Ustvarili smo 4,2 milijarde SIT prihodkov od prodaje. V zaostrenih razmerah poslovanja je bila dosežena izguba v višini 15,2 mio SIT.

Tovarna olja GEA d.d. je v zadnjem obdobju realizirala zelo pomembne projekte v smeri prestrukturiranja podjetja:

- izvedli smo vlaganja v posodobitev tehnološke opreme in s tem dosegli kakovost proizvodnje na ravni visoke kakovosti evropske proizvodnje;
- poslujemo po principu standarda ISO 9001:2000, ISO14001 in HACCP;
- poudarek pri trženju je v izvozno usmerjenost, to je v iskanje novih trgov;
- v Bosni in Hercegovini smo ustanovili skupno podjetje za proizvodnjo in prodajo naših proizvodov.
- za specialna olja smo odprli prodajo na nemško tržišče;
- skupen izvoz leta 2003 znaša v strukturi prihodka 10,5%;
- nadaljevali smo z načinom inovacijskega vodenja s cilji na osnovi sistema uravnoteženih kazalnikov (Balanced Scorecard) skupaj s sistemom individualnega nagrajevanja. Konkreten rezultat uvedbe omenjenega sistema je povečanje inovacijske dejavnosti;
- delno je bila izvedena celovita prenova blagovne znamke in podjetja;
- na osnovi dolgoročnega tržnega koncepta, ki sloni na dveh uveljavljenih blagovnih znamkah, utrjujemo naš vodilni položaj na domačem trgu in povečujemo naše tržne deleže na ciljnih tujih trgih.

Skupna aktivnost se je odražala na pozitivnih premikih v poslovanju podjetja kot celote.

Tečaj dolarja je kljub močnemu padcu v drugi polovici leta negativno vplival na poslovanje zaradi sistema zaščite valutnih tveganj takoj ob zaključku nabave surovin. Naša povprečna obračunska cena dolarja je bila 217,30 SIT in EUR 233,40 SIT, kar je nekoliko več od povprečnih tečajev BS.

Na domačem trgu se je konkurenca proizvajalcev jedilnih olj iz sosednjih držav nekoliko umirila. Delež tujih olj v široki potrošnji znaša od 22% - 24%. Večji problem ustvarjajo trgovske blagovne znamke, ki predvsem zaradi cenovne in ugodnejše maržne politike do lastnih blagovnih znamk napram našim, še vedno povečujejo svoj delež v široki potrošnji.

Zaradi vzpostavitve tržnega režima pri prodaji elektrike in zemeljskega plina v letu 2003 ne beležimo povečanja cen, kar je umirjeno vplivalo na stroške poslovanja podjetja.

Zadržanje vodilne pozicije v oskrbi trga Slovenije z rafiniranimi in nerafiniranimi olji je najpomembnejša naloga, katero bomo izpeljali le z učinkovitim obvladovanjem trga. Možnosti za povečanje tržnega deleža vidimo v povečanju asortimana, v specialnih oljih, z uslužnostnimi polnitvami pod našo blagovno znamko in še intenzivnejšim obvladovanjem trga. S specialnimi olji bomo še v večji meri kot sedaj iskali tržne niše na tujih trgih. Z dobrim spletom marketinških aktivnosti nameravamo te naloge uresničiti v zadovoljstvo kupcev, zaposlenih in delničarjev.

Strategijo razvoja proizvodnje bomo usmerili v posodobitev tehnoloških procesov, razvoja novih vrst olj za specialne potrebe v živilski industriji, prehrani in farmaciji. Razvoj

pa bo usmerjen v diverzifikacijo že obstoječih proizvodov, razvoj novih proizvodov, ki se uporabljajo v širši prehrani.

Celotna strategija razvoja bo temeljila na zahtevah visoke kakovosti, pripravi zdrave hrane ter ekološko neoporečni proizvodnji.

Povečanje konkurenčnosti in optimalnega poslovanja vidimo v nadaljevanju povezav oljarske industrije v Sloveniji v smeri poslovnih, organizacijskih ter kapitalskih povezav. To je naš izziv tudi za nadaljnjo usmeritev.

S celotno optimalizacijo poslovanja na vseh področjih delovanja bomo zagotovili povečanje ekonomske učinkovitosti in povečanje konkurenčnosti naših proizvodov na trgu. Z obvladovanjem celovitega procesa poslovanja bo zagotovljen pozitiven rezultat.

V odnosu do kupcev, zaposlenih in delničarjev bomo razvijali kulturo skupnih vrednot. Do vseh navedenih želimo postati prijazno, učinkovito in k odličnosti usmerjeno podjetje.

Celotna notranja in zunanja preobrazba podjetja, ki poteka na vseh področjih, mora potrjevati naš željen nadaljnji razvoj in uspešen tržni položaj.

Makroekonomska gibanja, tržno okolje in notranji procesi, v katerih smo delovali so vplivali na realizacijo poslovne politike v letu 2003. Ob zaostrenih konkurenčnih tržnih pogojih tako v nabavnem kot prodajnem trgu, močnem stroškovnem pritisku nismo v celoti realizirali finančne cilje zastavljene v poslovni politiki.

Zagotovili smo pozitivne trende poslovanja in s tem potrdili pravilnost ukrepov, ki so bili izvedeni v prejšnjem obdobju.

Uprava

Leopold Turnšek, univ.dipl.inž.agr.

3. PREDSTAVITEV SKUPINE GEA

3.1. POSLANSTVO

Poslanstvo skupine GEA je pokrivati osnovne življenjske potrebe prebivalstva po rastlinskih maščobah in dopolnilni prehrani s poudarkom na čim bolj zdravih izdelkih.

3.2. POSLOVNA VIZIJA

Vizija skupine GEA je postati priznan evropski proizvajalec rastlinskih maščob z globalizacijo prodaje in nabave. To bomo izvajali na temelju osnovnih vrednot in sicer:

- kakovosti in zanesljivosti,
- prilagodljivosti in inovativnosti,
- partnerskega odnosa s kupci,
- kvalitete medsebojnih odnosov.
-

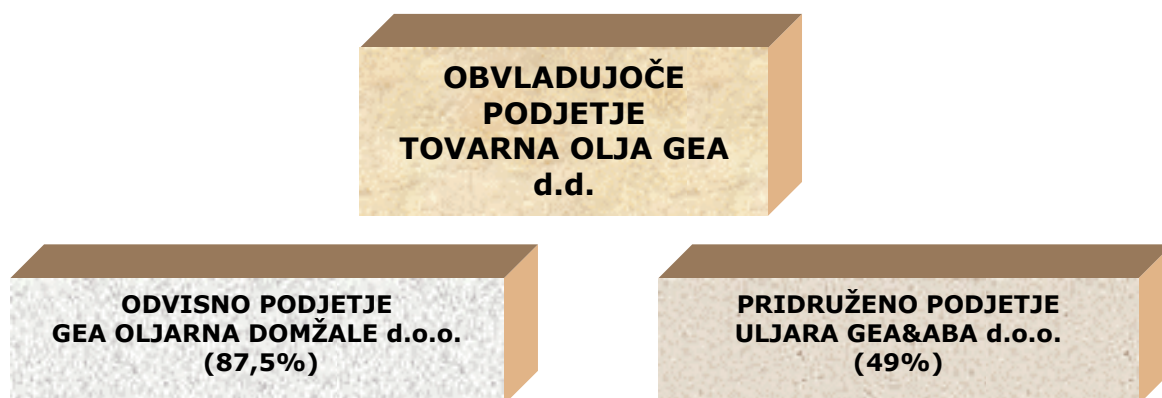
3.3. UVODNA PREDSTAVITEV PODJETJA

Naslov:	Tovarna olja GEA d.d. Trg svobode 3, 2310 Slov.Bistrica, Slovenija
Telefon:	+386 2 843 26 10
Telefax:	+386 2 843 26 13
E-pošta:	info@gea.si
Internet:	www.gea.si
Matična številka:	5048621
Davčna številka:	23485795
Šifra dejavnosti:	15.420 Proizvodnja rastlinskih olj in masti
Število zaposlenih (povprečje leta 2003)	118
Številka vpisa v sodni register:	1/00108/00
Osnovni kapital družbe:	846.600.000,00 SIT
Osnovne dejavnosti:	- proizvodnja živilskih proizvodov (predvsem olj), - kmetijska prodaja (pridelovanje žit, vrtnin in drugih poljščin), - posredovanje pri prodaji kmetijskih surovin, - trgovina, - storitve: - trgovinske, - poslovne, - komunalne, - s kmetijsko mehanizacijo.

Ime GEA nosi danes veliko izdelkov z lastnimi blagovnimi znamkami. Najpomembnejši so olja, delikatese in začimbe. Glede na dolgoletno prisotnost podjetja na trgu črpamo znanje, katerega združujemo z najsodobnejšimi tehnologijami. Kupcu in potrošniku s tem zagotavljamo visoko kakovost izdelkov. Kot dodatno prednost si štejejo tudi skrb za okolje, ki je izjemnega pomena za delovno in širše okolje.

3.4. ORGANIZIRANOST SKUPINE GEA

Skupino predstavlja:

Obvladujoče podjetje upravlja vsa podjetja in so vključena v izkaze skupine GEA (konsolidirani računovodski izkazi).

3.5. ORGANIZIRANOST OBVLADUJOČEGA PODJETJA GEA D.D.

3.6. ČLANI NADZORNEGA SVETA

Nadzorni svet Tovarne olja GEA, d.d. je tričlanski in ga sestavljajo:

Franc JEŠOVNIK, univ.dipl.ekon.	predsednik
Damijan KOROŠEC, univ.dipl.ekon.	član
Sonja KREMAVC, univ.dipl.ekon.	član (predstavnik sveta delavcev)

3.7. UPRAVA, VODJE SEKTORJEV IN VODJA PROJEKTA ISO 9001:2000, ISO 14001

Uprava je individualna in jo predstavlja

direktor: tel.: +386 2 843 26 11
Leopold TURNŠEK, univ.dipl.inž.agr. e-mail: Leopold.Turnsek@gea.si

Vodje posameznih sektorjev in vodja Projekta ISO 9001, ISO 14001 so naslednji:

komercialni sektor: tel.: +386 2 843 26 15
mag. Igor PODGRAJŠEK, univ.dipl.ekon. e-mail: : Igor.Podgrajsek@gea.si

finančno računovodski sektor: tel.: +386 2 843 26 48
Milka LIKL, dipl.ekon. e-mail: Milka.Likl@gea.si

proizvodno tehnični sektor: tel.: +386 2 843 26 31
Vito MARTINČIČ univ.dipl. inž.kem.inž. e-mail: : Vito.Martincic@gea.si

kadrovski sektor: tel.: +386 2 843 26 53
Nada DOBNIKAR, prav. e-mail: Nada.Dobnikar@gea.si

vodja projekta ISO 9001:2000, ISO 14001 tel.: +386 2 843 26 32
Marija HOMAR, inž.kem.tehnol. e-mail: Marija.Homar@gea.si

4. PREGLED RAZVOJA

1904

Albert Štiger ustanovi podjetje in prične s proizvodnjo bučnega olja na obrtniški način.

1956 - 1956

Zgrajena ekstrakcija, kotlovnica, most čez potok in skladišče za osnovno surovino. Začela se je proizvodnja rafiniranih olj.

1968

Zgrajena prva polnilnica olja.

1982 - 1987

Zgrajena nova polnilnica olja v steklo s trikratno povečano zmogljivostjo polnjenja steklenic.

Podjetje se preusmeri na nov energetski vir – zemeljski plin.

1991

Zgrajena polnilnica PET embalaže.

1992

Podjetje se je v skladu z Zakonom o podjetjih preoblikovalo v delniško družbo in soustanovilo podjetje v mešani lastnini PARTY'S, d.o.o. Izdelke smo začeli tržiti pod blagovno znamko GEA in PARTY.

1995

Lastninsko preoblikovanje je bilo zaključeno z vpisom v sodni register in s tem izveden prenos družbenega kapitala na znane lastnike. Dokončno je bila ukinjena predelava oljne ogrščice in s tem del zmogljivosti v predelavi oljnic v stiskanju in ekstrakciji.

1997

Sprejet statut GEA d.d.

1998

Izveden je bil nakup kapitalskega deleža Oljarne Domžale.

2001

Družba PARTY'S se pripoji h GEI. Zaključil se je ciklus posodobitve rafinacijskih kapacitet in avtomatizacije proizvodnje.

2002

Konec leta smo registrirali podjetje ULJARA GEA&ABA d.o.o. v Bosni. Začete aktivnosti pri oblikovanju nove celostne podobe podjetja.

2003

Izvršena je celostna podoba podjetja. Trgu smo ponudili olja GEA v povsem novi embalaži in prenovljeno celostno podobo blagovne znamke.

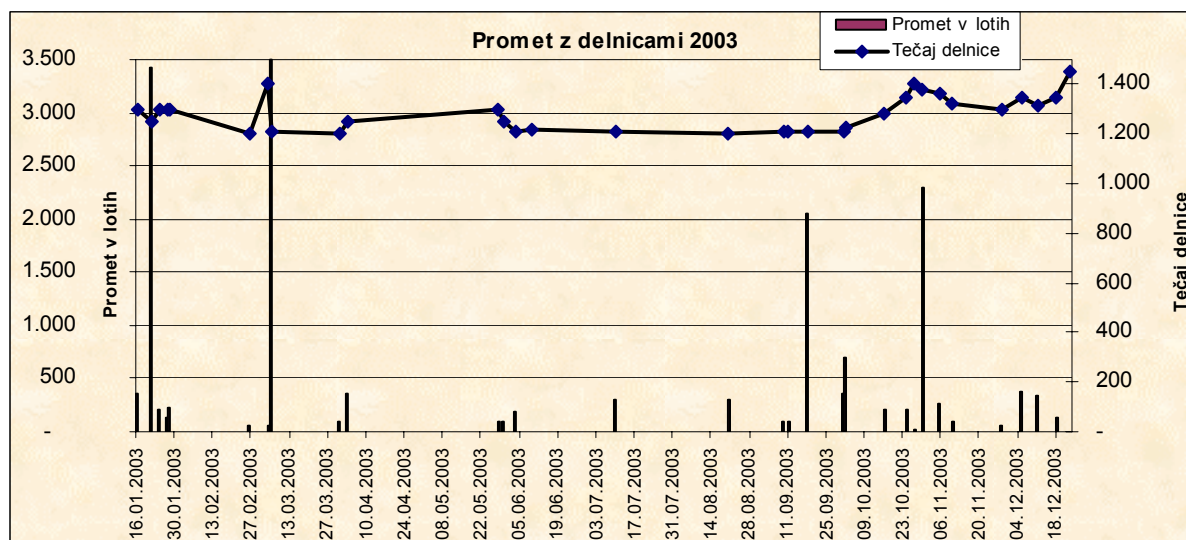
5. DELNICE IN LASTNIŠTVO

Promet z delnicami je v letu 2003 znašal 16.666 delnic oziroma 1,9% od vseh izdanih delnic.

Knjigovodska vrednost delnice na dan 31.12.2003 znaša 2.839,16 SIT in se je v primerjavi s preteklim letom znižala za 1%.

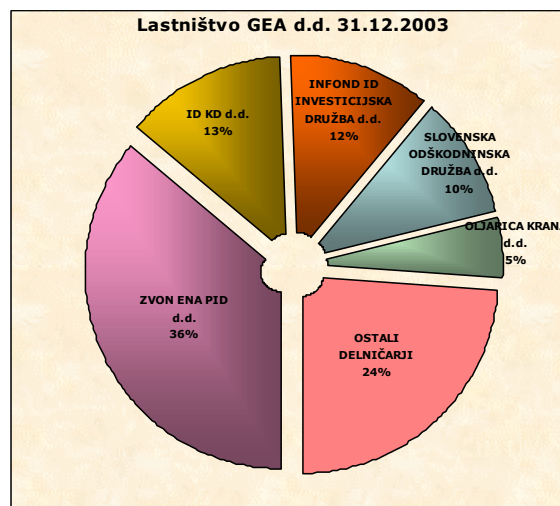
Tržna cena delnic se je v letu 2003 gibala v razponu od 1.301 SIT/delnico na začetku leta, do 1.450 SIT/delnico ob koncu leta, kar je bila tudi najvišja dosežena cena.

Gibanje tečaja delnic in promet z njimi v letu 2003:

Osnovni kapital je razdeljen na 846.600 delnic. Ob koncu leta 2003 je znašalo število delničarjev 349. Struktura je naslednja:

Delničar	Delež
ZVON ENA PID d.d.	36,09
ID KD d.d.	13,44
INFOND ID INVESTICIJSKA DRUŽBA d.d.	11,62
SLOVENSKA ODŠKODNINSKA DRUŽBA d.d.	10,00
OLJARICA KRANJ d.d.	4,99
OSTALI DELNIČARJI	23,86
SKUPAJ	100,00

6. RAZVOJNA STRATEGIJA

6.1. RAZVOJNI TRENDI V PANOGI

Slovenska oljarska industrija se zaradi spremenjenih razmer gospodarjenja na domačem trgu srečuje z vedno večjo tujo konkurenco. S pristopom Slovenije v EU integracije, WTO in CEFTO, se zaščita zmanjšuje in s tem večja vpliv tuje konkurence. Pred vstopom v EU pa se začnejo tudi procesi v smeri koncentracije. Zato so bili razvojni trendi v zadnjih letih v stagnaciji.

Slovenski trg je sorazmerno majhen, z razmeroma niskimi dohodki na prebivalca in velikim deležem izdatkov za hrano. Ocenjujemo, da je sicer trg s preskrbo z rastlinskimi olji že zrel in zato ne pričakujemo povečanja porabe.

V zadnjem obdobju smo priča tudi intenzivnemu združevanju domačih trgovskih podjetij in močnemu prodoru tujih trgovskih firm na področju prodaje prehrabnenih artiklov. Konkurenca postaja zaradi zasičenosti trga vse bolj agresivna. Poleg agresivnega nastopa tujih blagovnih znamk povzročajo težave proizvajalcem trgovske blagovne znamke, ki zaradi nižje cene privabljajo cenovno občutljive kupce.

Vse večji konkurenčni pritiski vplivajo na znižanje prodajnih cen na trgu in posredno na ekonomijo poslovanja. Oljarstvo je panoga, pri katerem se izrazito uveljavlja učinek ekonomije obsega.

Izvozna usmerjenost panoge je dokaj nizka, a se v zadnjem letu izboljšuje, saj je nujno viške kapacitet plasirat na tuja tržišča.

6.2. POLOŽAJ TOVARNE OLJA GEA D.D. V PANOGI

Med proizvajalci rafiniranega jedilnega olja je GEA d.d. v Sloveniji na vodilnem mestu po tehnološki opremljenosti, obsegu proizvodnje, tržnem deležu in dohodkovni učinkovitosti. Glede na delež osnovne predelave oljnic – bučnic, je tudi povezovalac s primarno kmetijsko proizvodnjo, nosilec zaščite te proizvodnje z geografsko označbo ter nosilec ECO in BIO proizvodnje. Poslujemo po smernicah ISO 9001:2000, ISO 14001 in HACCP.

6.3. OSNOVNA STRATEGIJA DO LETA 2005

- celovita ponudba rastlinskih maščob,
- agresivna rast na domačem trgu, na trgu EU in južnih trgih,
- povezovanje v branži,
- stroškovna učinkovitost vedno in povsod,
- prilagodljivost, inovativnost, vedno biti prvi,
- močno in jasno definirane blagovne znamke,
- zadovoljstvo kupca in zaposlenega.

Osnova konkurenčnosti je celovita in inovativna ponudba s podporo močnih in jasno pozicioniranih blagovnih znamk

POSLOVNO POROČILO

1. ANALIZA POSLOVANJA V LETU 2003

1.1. GOSPODARSKA GIBANJA

Gospodarska gibanja v Sloveniji, ki so vplivala na poslovanje GEA d.d. so:

- Gibanje tečajev (srednji tečaj BS):
 - USD: v povprečju je USD leta 2003 dosegel srednjo vrednost 207,11 SIT, to je 14% manj kot leto prej.
 - EUR: vrednost je bila v povprečju za 3,3% višja kot leto prej. V povprečju je bil EUR lani vreden 233,70 SIT.
- Gibanje cen: rast življenjskih potrebščin za 5,6%, rast cen hrane in brezalkoholnih pijač 4,6%, olja in maščobe 6,7%.
- Nizka carina na uvožena rafinirana jedilna olja oziroma pri sojinem olju že brez carinskih omejitev.
- Povprečna mesečna bruto plača na zaposlenega je v GEA d.d. znašala 231.324 SIT.

Gospodarska gibanja v svetu, ki so vplivala na poslovanje GEA d.d. so:

- Na nabavnem trgu beležimo v drugi polovici leta rahlo znižanje nabavnih cen surovin. Ob koncu leta 2003 pa so se cene občutno povišale kljub sorazmerno dobri letini oljne repice in sončnice pri svetovnih proizvajalcih. Vzroke lahko iščemo v občutnem padcu vrednosti dolarja in dokaj neurejeni svetovni politični situaciji.
- Na trgih Bosne in Hercegovine smo se srečevali z nizkimi cenami olja, ki so bila kot humanitarna pomoč in s pojavom novega proizvajalca.
- Na trgih EU smo pri specialnih oljih dosegli normalne prodajne pogoje.

1.2. ANALIZA URESNIČEVANJA LETNEGA NAČRTA ZA LETO 2003

Čisti prihodki iz prodaje so leta 2003 znašali 4,2 milijarde SIT, kar je za 5% manj kot leta 2002.

Uspelo nam je povečati prihodke na domačem trgu, saj presegajo realizacijo leta 2002 za 4%. Zaradi zaostrovanja konkurenčnih razmerij na domačem trgu se stopnje rabatov, superrabatov in ostalih kondicij iz leta v leto povečujejo. Raste pritisk na proizvodnjo trgovskih blagovnih znamk in odobravanje posebnih akcijskih prodaj, ki sicer dvigujejo proizvodnjo, na drugi strani pa zmanjšujejo ali odnašajo dobiček posameznim skupinam proizvodov.

Izpad beležimo pri izvozu zaradi povečanja konkurence in slabšanja kupne moči v BIH. Predvidevanja za proizvodnjo v letu 2003 so bila optimistična. Skupna proizvodnja je nižja od prejšnjega leta za 10%.

Vlaganja v investicije so znašala 203,4 mio SIT, kar predstavlja 70% planiranih naložb.

Izguba je v letu 2003 znašala 15,2 mio SIT.

Med pozitivne dejavnike velja omeniti 19% - no rast dodane vrednosti na zaposlenega.

Dodana vrednost v letih 2003 in 2002:

ooo SIT	2003	2002	2003/2002
Prihodki iz prodaje	4.218.331	4.453.288	95
Stroški blaga, materiala in storitev	3.399.145	3.747.397	91
Odpisi obratnih sredstev	16.388	40.432	41
Dodana vrednost	802.798	665.459	121
Dodana vrednost na zaposlenega	6.803	5.737	119

Finančni položaj:

ooo SIT	2003	Struk.%	2002	Struk.%	2003/2002
Stalna sredstva	2.234.160	59	2.250.793	60	99
Gibljava sredstva	1.522.599	41	1.516.483	40	100
Aktiva	3.758.090		3.767.276		100
Kapital	2.373.466	63	2.421.524	64	98
Finančne in poslovne obveznosti	1.384.624	37	1.345.752	36	103
Pasiva	3.758.090		3.767.276		100

Delež stalnih sredstev se je zaradi politike investiranja v sestavi vseh sredstev zmanjšal. Obseg gibljivih sredstev je ostal na ravni leta 2002.

Kapital skupine GEA se je znižal za 2%, prav tako je padel njegov delež v virih financiranja in dosegel raven 63%.

1.3. SPREMLJANJE IN OBVLADOVANJE FINANČNIH TVEGANJ

Uprava družbe skupaj s strokovnimi službami spremlja finančna tveganja, katerim je podjetje izpostavljeno pri svojem poslovanju. Spremljanje, ocenjevanje in ukrepanje potekajo v okviru naslednjih skupin:

Komercialno finančna tveganja

Ta skupina zajema tveganja, da terjatve do kupcev ne bodo poplačane. Obvladujemo okoli 800 kupcev.

Podjetje sprejema različne aktivnosti in ukrepe :

- poslovne partnerje, predvsem pa nove stranke, preverja z bonitetnim sistemom,
- z omejevanjem prodaje in opozarjanjem na zamude slabim plačnikom in ustavitvijo prodaje neplačnikom,

z vodenjem in spremljanjem zavarovanj terjatev do kupcev v tujini in opravljanje kompenzacijskih poslov.

Tečajna in obrestna tveganja

To so tveganja zaradi sprememb deviznega tečaja in sprememb obrestne mere. Valutnemu tveganju smo ob dejstvu, da surova olja kot osnovno surovino nabavljamo na svetovnih trgih, zelo izpostavljeni. Varovanje USD je postavljeno kot bistven element za obvladovanje deviznega tveganja. V letu 2003 je bilo izvedeno varovanje valutnih tveganj v višini 78% vseh obveznosti v USD.

Obrestnemu tveganju smo manj izpostavljeni. Podjetje ima najeta pri bankah v državi kratkoročna posojila z obrestno mero, ki se ne spreminja.

Tržna tveganja

Ob močni koncentraciji trgovine v Sloveniji in prodoru tujih trgovskih firm se trg prehrabnih proizvodov monopolizira. Manjše trgovske organizacije - naši standardni kupci, propadajo ali pa se pridružujejo večjim trgovskim sistemom. Te verige pa prihajajo na trg s svojimi trgovskimi blagovnimi znamkami, kar predstavlja ožanje tržnega prostora za naše blagovne znamke. Tuje trgovske firme prinašajo na trg tudi lastne blagovne znamke, proizvedene v tujini.

Tržna tveganja obvladujemo z razpršenostjo prodaje, z večjimi vlaganji v lastne blagovne znamke, z direktnimi vlaganji v prodajni prostor in pripravo nove celostne podobe blagovne znamke GEA.

1.4. NALOŽBE

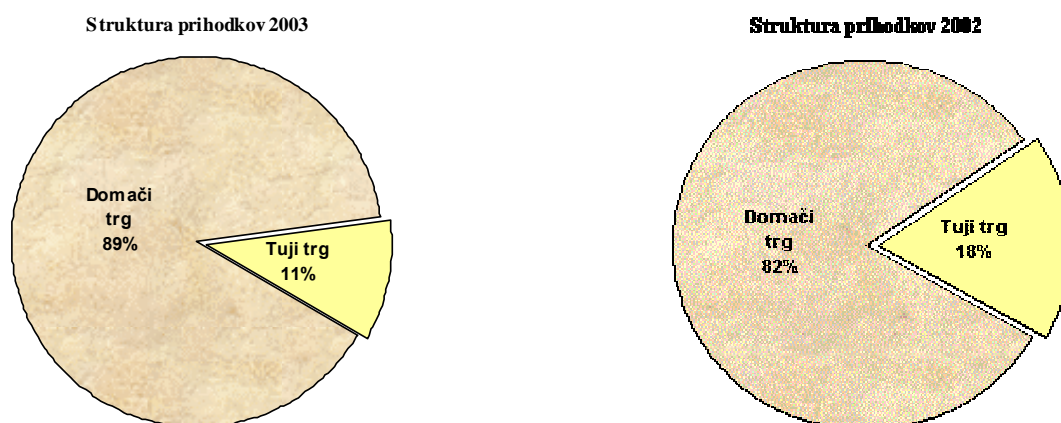
Podjetje je v letu 2003 investiralo 203,4 mio SIT. Vlaganja so bila usmerjena delno v dokončanje projektov iz prejšnjega obdobja (zaključek kotlovnice) in v nova vlaganja (rekonstrukcija čistilne naprave, nove linije za polnjenje olja).

Načrti za leto 2004:

V letu 2004 planiramo 249 mio SIT investicij. Večino naložb bodo predstavljala vlaganja v polnilne linije in zamenjavi transportnih sredstev. Večji delež bo namenjen tudi razvoju informatike in nabavi opreme za normalno poslovanje podjetja.

2. PRODAJA

Čisti prihodki iz prodaje skupine GEA so leta 2003 znašali 4,2 milijarde SIT. Od prodanih izdelkov smo jih 89,5% prodali v Sloveniji, 10,5% pa na tujih trgih. Glavnino tujega trga predstavljajo trgi nekdanje Jugoslavije, uspešno pa se podjetje pojavlja tudi na zahtevnih trgih EU in Kanade.

2.1. POSLOVNA PODROČJA POSLOVANJA:

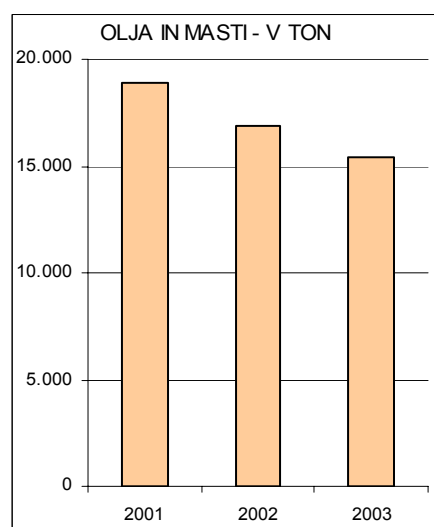
- rastlinska olja in masti
- začimbe
- delikatesni izdelki
- krmila
- kisi

Najpomembnejše in nosilno poslovno področje so rastlinska olja in masti, katera smo tržili v glavnem pod lastnimi blagovnimi znamkami GEA, ZVEZDA in SONČNI CVET ter del pod trgovskimi blagovnimi znamkami.

Rastlinska olja in masti

Rastlinska olja so najpomembnejše in nosilno poslovno področje. Jedilna rastlinska olja spadajo med maščobe, ki imajo v človekovi prehrani pomembno hranilno, energijsko, gastronomsko in kulinarčno vrednost. Vendar ne samo količina ampak zlasti kvaliteta maščob z znakom varovalnega živila ima odločilno zdravstveno in prehransko vrednost.

Olja se polnijo v različne vrste embalaže glede na potrebe kupcev. V ponudbi so rastlinska olja blagovnih znamk ZVEZDA, GEA in SONČNI CVET

BLAGOVNA ZNAMKA ZVEZDA

Z ZVEZDO, našo najstarejšo blagovno znamko, se prodajajo visoko kvalitetna rafinirana olja za pokrivanje temeljnih potreb po rastlinskih maščobah ter kisi.

Blagovna skupina obsega:

- olja: rastlinsko, sončnično, sojino, olje oljne ogrščice, olje za cvrtje;
- kisi: jabolčni kis, vinski kis, kis za vlaganje.

Olja in kisi so namenjeni široki potrošnji, živilski industriji, gostinstvu in večjim odjemalcem.

BLAGOVNA ZNAMKA GEA

GEA olja:

Olja GEA sodijo v razred najboljših rastlinskih olj. Od običajnih olj razlikujejo po ugodnejši sestavi maščobnih kislin, večji vsebnosti vitaminov, okusu, postopkih pridobivanja in namenu uporabe. V skladu s trendi zdravega načina prehranjevanja je bilo trgu ponujeno tudi bio bučno olje s certifikatom o ekološki pridelavi bučnic.

Olja delimo v dve skupini:

- Olja GEA Z ZNAKOM VARUJE ZDRAVJE: oljčno olje, ekstra sončnično olje, ekstra hladno stiskano oljčno olje, hladno stiskano sončnično olje z visoko vsebnostjo oleinske kisline;
- Ostala olja GEA: arašidovo olje, sončnično olje, olje koruznih kalčkov, hladno stiskano sezamovo olje, bučno olje, olje za solate, sončnično olje z zelišči, oljčno olje z zelišči, ognjeno olje, bio bučno olje.

GEA margarina:

Margarina GEA je izdelana v skladu s trendi zdravega načina prehranjevanja, saj vsebuje manj maščob od sorodnih margarinar na tržišču in se lahko uporablja kot namaz.

Prodajni program obsega:

- GEA margarino z manj maščob,
- GEA lahko margarino in
- margarino za peko.

BLAGOVNA ZNAMKA SONČNI CVET

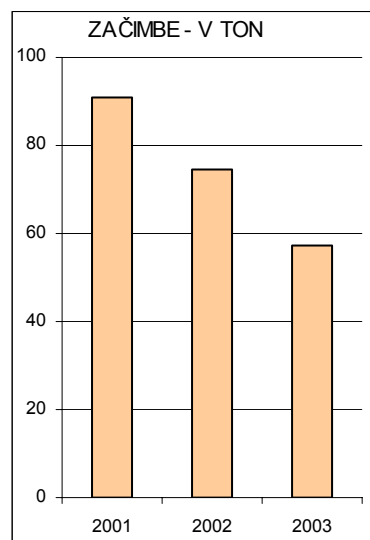
Blagovna znamka SONČNI CVET se potrošniku predstavlja z rastlinskim in sončničnim oljem.

Začimbe

Blagovna znamka KARAKTER je posebna skupina proizvodnega programa in obsega široko paleto izdelkov v okviru naslednjih skupin:

- začimbe,
- zelišča,
- suhi program (kokos, mak, lešniki, sezam, koruza pokovka),
- ocvrta čebula.

Prodaja je bila leta 2003 nižja, vendar se je v strukturi povečal delež ocvrte čebule, namenjene široki potrošnji.

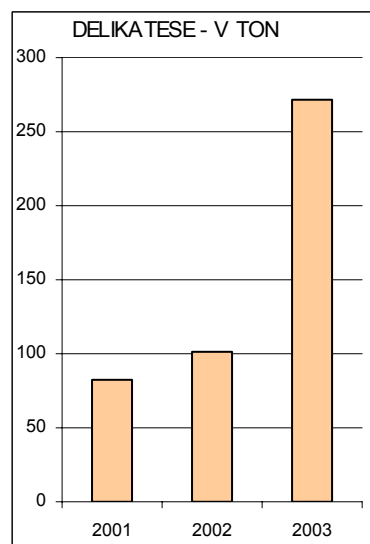

Delikatesni izdelki

Prodaja delikatesnega programa se je povečala za 2,5 krat. Program ima več kot 20 izdelkov in se trži pod imenom GEA ter slovenskimi trgovskimi blagovnimi znamkami..

Izdelčne skupine so:

- majoneze in omake in
- solate s povrtninami

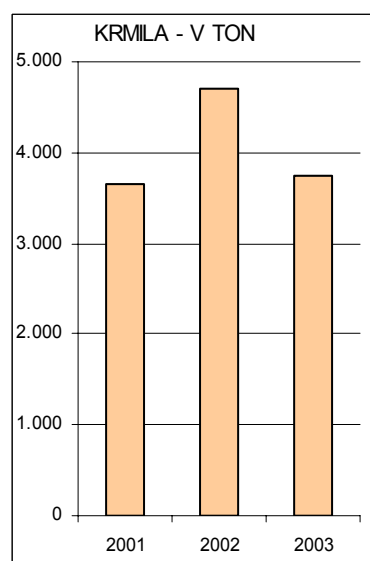
Krmila – hrana za živali

Krmila kot hrana za živali so stranski proizvodi procesa pridobivanja olja in so tržno zanimiva.

Krmila pokrivajo potrebe po naravnih, proteinskih komponentah v kmetijsko živinorejski proizvodnji, s poudarkom na zdravju prijazni proizvodnji.

Program predstavljajo naslednje skupine:

- sončnične tropine
- repične tropine
- sojine tropine
- oljne pogače in luske

2.2. MARKETING

Na področju marketinga so bile osnovne aktivnosti usmerjene v krepitev in upravljanje blagovnih znamk na osnovi tržnih raziskav in analiz ter izvajanje aktivnosti za povečanje zadovoljstva kupcev.

Podlaga za tržne dejavnosti so bili podatki in ugotovitve, ki smo jih dobili z rednim spremljanjem dejavnosti konkurentov in stanja na prodajnih mestih. Redno se tudi spremljajo izsledki tržnih raziskav.

Pri blagovnih znamkah smo ohranili tržni delež na domačem trgu in izvajali aktivnosti za povečanje prodaje v tujini. Na visoko konkurenčnem trgu s številnimi izdelki po trgovskimi blagovnimi znamkami so le močne blagovne znamke tiste, ki zagotavljajo uspešno rast prodaje. Za povečanje prodaje olj GEA smo posodobili celotno grafično podobo blagovne znamke.

Pri delikatesah GEA (majoneze, solate, omake) smo povečali količinski tržni delež. Pri blagovni znamki KARAKTER (začimbe) in programu krmil beležimo padec količinskega tržnega deleža zaradi večje konkurence na trgu.

V prvi polovici leta 2003 smo na osnovi opravljenih tržnih analiz in raziskav spremenili celotno podobo blagovne znamke GEA. Olja so polnjena v štirioglate steklenice in plastenke s spremenjenimi etiketami. Transportno pakiranje je prilagojeno potrebam kupcev. Na osnovi sodobnih spoznanj o vplivu maščob na zdravje je bilo trgu ponujeno bio bučno olje in hladno stiskano sončnično olje z visoko vsebnostjo oleinske kisline .

Za predstavitev sprememb so bile izvedene oglaševalske in pospeševalno - prodajne akcije s koordinacijo tržnih aktivnosti. Zaradi sprememb celotne grafične podobe blagovne znamke GEA in podobe podjetja je bila spremenjena oprema za prodajna mesta, namenjena degustacijam in drugim pospeševalnim aktivnostim ter predstavitvam.

Za povečanje prodaje v tujino smo razstavljali na živilskem sejmu Anuga v Koelnu. Pričeli smo s prodajo specialnih olj GEA na vzhodno evropske trge.

Za ohranitev tržnega deleža olj ZVEZDA na slovenskem trgu smo izvajali oglaševanje na radiu in v tiskanih medijih ter izvajali pospeševalno prodajne aktivnosti na prodajnih mestih v večjih trgovskih centrih.

V Bosni in Hercegovini smo preko ustanovljenega podjetja Uljara Gea&Aba ter preko že znanih kupcev izvajali prodajo olja na tem trgu.

Pri začimbah KARAKTER je bil na domačem trgu poudarek na ocvrti čebuli s poudarkom na promociji različnim tržnim segmentom.

Načrti za leto 2004:

- utrjevanje tržne pozicije lastnih blagovnih znamk s povečanjem tržnih deležev,
- povečanje izvoza,
- razvoj novih izdelkov,
- obeležitev 100. obletnice ustanovitve Tovarne olja GEA.

3. ODNOSI Z JAVNOSTJO

Odnosi z javnostjo so bili usmerjeni v povečanje ugleda družbe ter obveščanje javnosti o pomembnih poslovnih dogodkih in aktivnostih s sporočili za javnost, organizacijo letne skupščine delničarjev ter internimi sporočili zaposlenim. Obveščanje je potekalo preko objav na spletnih straneh Ljubljanske borze, preko tiskovnih konferenc in z objavami v drugih medijih.

Sponsorstva in donatorstva

S ciljem povečanja ugleda družbe in blagovnih znamk je bil del sredstev za promocijo namenjen tudi sponzoriranju in donatorstvu na področju športa, kulture in zdravstva.

4. KADRI IN IZOBRAŽEVANJE

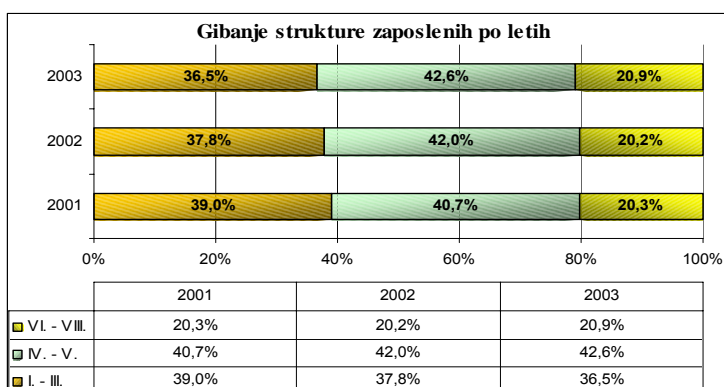
V skupini GEA je bilo ob koncu leta 2003 zaposlenih 115 delavcev. Njihovo število se je v primerjavi z prejšnjim letom znižalo za 4 osebe predvsem iz naslednjih razlogov:

- fleksibilnost obstoječega kadra,
- cenejše oblike obvladanja »konic«,
- manjša proizvodnja, kjer je bilo predvideno večje število izvajalcev,
- realizacija Programa razreševanja presežnih delavcev v GEA Oljarna Domžale (3 izvajalci - upokojitve zaščiteni).

Stopnja fluktuacije 7,6 % ter povprečno število zaposlenih v letu 2003 118 kaže, da pa je med letom večkrat prihajalo do sprememb v smislu sklenitev in odpovedi pogodb o zaposlitvi.

Gibanje števila zaposlenih po strokovni izobrazbi je naslednje:

SSI	2001	2002	2003
I.	43	43	39
II.	1	1	2
III.	2	1	1
IV.	26	28	26
V.	22	22	23
VI.	12	12	12
VII.	11	11	11
VIII.	1	1	1
SKUPAJ	118	119	115

Izobraževanje in usposabljanje zaposlenih

V povprečju se je leta 2003 vsak zaposleni v delujoči družbi izobraževal slaba dva dni. V aprilu 2003 smo začeli realizirati plan izobraževanja selektivno - po prioriteti.

Izvajali smo predvsem:

- izobraževanja posameznikov za obvladanje predpisov, povezanih z vključevanjem Slovenije v evropsko skupnost in na druga območja mednarodne prodajne mreže,
- izobraževanja, vezana na novo zakonodajo in vedenje o njenem izvajanju,
- usposabljanja za pridobitev dodatnih znanj s področja optimalne uporabe računalniške tehnologije,
- kontinuirana interna izobraževanja za poznavanje postopkov dela v posameznih sektorjih skladno s ISO in HACCP sistemi,
- zakonsko predvidena periodična usposabljanja.

Zato je tudi strošek izobraževanja znašal 28.605 SIT na zaposlenega. Manjši znesek in fizično manjše število ur izobraževanja je posledica preložitve nekaterih večjih skupinskih usposabljanj v leto 2004. Za izobraževanje je bilo namenjeno nekaj manj kot 0,07% prihodka od prodaje, kar je približno toliko, kot v letu 2003.

Zadovoljstvo zaposlenih

V letu 2003 smo nadaljevali z procesom uvajanja letnih ocenjevalnih pogovorov in izgradnjo področja ocenjevanja in nagrajevanja oziroma menedžmenta delovne uspešnosti.

Sistematični pristop k vzpodbujanju in nagrajevanju inovativnosti zaposlenih je pripeljal do tega, da je leta 2003 v povprečju vsak tretji zaposleni predlagal inovacijo.

S postavljanjem in doseganjem višjih standardov urejenosti delovnega okolja, uvajanjem novih, prijaznejših tehnologij, z izvajanjem Izjave o varnosti z oceno tveganja izboljšujemo tudi delovne pogoje in na ta način vplivamo na zadovoljstvo zaposlenih.

Zaposlenim omogočamo letovanje v naših počitniških kapacitetah. Otrokom zaposlenih delavcev omogočamo opravljanje počitniškega dela, obvezne prakse ter občasnega dela.

Načrti za leto 2004:

V letu 2004 planiramo 2% povečanje števila zaposlenih, kar je v pretežni meri posledica povečanja prodaje in s tem proizvodnje delikatesnega programa.

Nadaljevali bomo s celovitim razvijanjem področja ocenjevanja in nagrajevanja - krmiljenje delovne uspešnosti zaposlenih.

Uskladili bomo Akt o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest za doseg naslednjih ciljev:

- prilagoditi organizacijsko in kadrovske strukturo novim pogojem in zahtevam v najširšem smislu – tudi reinženerig,
- doseči še večjo fleksibilnosti pri zaposlovanju.

Poseben poudarek na področju izobraževanja bo dan:

- usposabljanju vseh zaposlenih za vodenje oziroma sodelovanje pri letnih ocenjevalnih razgovorih,
- izobraževanju za obvladanje tujih jezikov,
- predpisom, povezanih z vključitvijo Slovenije v EU in na druga področja mednarodne mreže,
- skupinskim usposabljanjem za svoje delo in
- obveznemu izobraževanju.

Izvajali bomo aktivnosti v postopku eventualnih statusnih sprememb, ki pa v načrtih leta 2004 niso vključeni.

V GEA Oljarna Domžale d.o.o. bodo aktivnosti tekle skladno s Programom razreševanja presežnih delavcev in se zgoraj navedene aktivnosti, zadovoljstvo in načrti za leto 2004 ter v letu 2003 izvedeno izobraževanje, usposabljanje nanjo ne nanašajo.

5. *KAKOVOST*

Leta 1995 smo v podjetju pridobili certifikat kakovosti ISO 9001. Z njim smo zagotovili transparentno organiziranost dela z urejenimi poslovnimi procesi in dokumentacijo. Zaveda o pomembnosti tega procesa je bila motivacija za angažiranje vseh zaposlenih. Uspešnost in učinkovitost delovanja vzpostavljenega sistema kakovosti preverjamo z rednimi letnimi notranjimi presojami in z zunanjo presojo. V letu 2003 smo se prilagodili novim zahtevam standarda 9001:2000.

Cilje politike kakovosti delimo na zunanje in notranje:

Zunanji cilji:

- povečati ugled Tovarne olja GEA, d.d., ki temelji na kakovosti proizvodov in storitev blagovnih znamk, usklajenih z zahtevami kupca,
- s kupci tesno sodelovati pri ustvarjanju njihovih ciljev kakovosti,
- širiti obstoječ in nov trg ter stabilno poslovanje

Notranji cilji:

- uskladitev kakovosti proizvodov in storitev z domačimi in tujimi predpisi, pravilniki, navodili in zahtevami kupcev,
- vzpostaviti klimo za skupinski način dela na vseh ravneh s kakovostjo odnosov med sodelavci in
- doseči nivo optimalne kakovosti glede na dolgoročne ekonomske učinke.

Leta 2002 smo pričeli z nadgradnjo sistema kakovosti z uvajanjem HACCP sistema. Pripravljen, sprejet in realiziran je bil sistem, ki vgrajuje osnovna načela HACCP v sisteme vodenja kakovosti na ravni družbe. Kakovost proizvoda v živilsko predelovalni industriji je še toliko bolj pomembna, ker se neposredno odraža na našem zdravju in kakovosti življenja. Osnovni cilj sistema HACCP (analiza tveganja kritičnih kontrolnih točk) je zagotoviti proizvodnjo, ki zagotavlja za potrošnike zdrav in varen prehramben proizvod. Je preventiven, temeljit in sistematičen pristop k zagotavljanju neoporečne hrane. V letu 2003 smo sistem dopolnjevali in vzdrževali.

Načrti za leto 2004:

Za obvladovanje sprememb in napredka nameravamo v letu 2004 integriran sistem vodenja po zahtevah standarda ISO 9001:2000 in HACCP vzdrževati.

6. OKOLJEVARSTVENO DELOVANJE

V podjetju se zavedamo odgovornosti do okolja, zainteresiranih strank in naših odjemalcev, zato želimo s to zavestjo delati vsak dan. Za nas je samo po sebi umevno, da sta zadovoljstvo zainteresiranih strank in odnos do okolja sestavni del vizije, strategije vodenja in poslovne politike podjetja. Z upoštevanjem zahtev in nenehnim izboljševanjem stanja okolja na vseh organizacijskih nivojih podjetja želimo tudi v prihodnje zagotavljati pri naših odjemalcih in zainteresiranih strankah zadovoljstvo, življenja vredno okolje ter dolgoročen obstoj podjetja.

Zato so naše osnovne usmeritve naslednje:

- ohranjanje naravnih virov,
- zmanjševanje okoljskih obremenitev,
- preprečevanje motenj, ki bi lahko ogrožale okolje in omejevanje njihovih morebitnih nevarnosti.

Leta 2002 smo pričeli z uvajanjem sistema ravnanja z okoljem po zahtevah, ki so določene v mednarodnem standardu ISO 14001. V letu 2003 je bila izvedena certifikacija in pridobljen Certifikat sistema ravnanja z okoljem.

Z uvedbo sistema ISO 14001 želimo, kot je v naši politiki za okolje opredeljeno, zmanjšati onesnaženje okolja na najmanjšo možno mero, zmanjšati količino odpadkov, jih ločeno zbirati, zmanjšati rabo energije in s tem znižati operativne stroške v podjetju. Sistem že teče, dokumentacija je narejena, jasno so opredeljene odgovornosti, postopki, procesi in sredstva s katerimi podjetje zagotavlja vzpostavitev učinkovitega ravnanja z okoljem.

Pri pregledu uspešnosti se ugotavlja doseganje zastavljenih ciljev, zmanjšanje porabe energije (vode, plina) ter uspešno ločevanje odpadkov, ki gredo v regeneracijo.

V letu 2003 smo iz okoljevarstvenega delovanja sodelovali v mednarodnem projektu treh dežel (Avstrija, Slovenija, Madžarska) EKOPROFIT. V okviru tega smo zadostili vsem okoljevarstvenim zahtevam in projekt tudi ugodno zaključili s pridobljenim Certifikatom EKOPROFIT.

Načrti za leto 2004:

Za leto 2004 načrtujemo nadaljevanje projekta EKOPROFIT in okoljevarstvenega standarda ISO 14001 ter še povečano skrb za okolje, zmanjšanje porabe energije in količine odpadkov.

7. RAZISKAVE IN RAZVOJ

V letu 2003 je bila nabavljena nova linija za novo štirioglato stekleno embalažo za program olj GEA. Razširjen je bil asortiman za široko potrošnjo za znane kupce.

S strani razvoja je bil pripravljen seminar o maščobah v prehrani ter knjiga o oljarstvu. Razvojne aktivnosti so potekale tudi na pospeševanju bučnega programa ter aktivno sodelovanje z GIZ Golica. V tem projektu gre za geografsko zaščito bučnega olja.

Nadaljevala se je izgradnja informacijskega sistema.

Zelo pomembna naloga je bila zagotavljanje varnosti izdelkov, kar smo zagotovili z realizacijo sistema HACCP.

Načrti za leto 2004:

V sodelovanju z Institutom za higieno Medicinske fakultete v Ljubljani se pripravlja nov proizvod rastlinskega olja na osnovi najnovejših tehnoloških in uporabnih vidikov.

Poslovanje bo usmerjeno med drugim tudi v uskladitev in harmonizacijo standardov ISO 9001:2000, ISO 14001 in HACCP v celovit sistem.

Ostale smernice razvoja v letu 2004 so:

- končati vlaganja na področjih bivše Jugoslavije,
- zaključiti investicije za nadaljnjo posodobitev opreme v GEA d.d.,
- razvoj 2 – 3 novih izdelkov,
- pospeševanje proizvodnje bučnega programa v smeri EKO in BIO proizvodnje in
- uvajanje novih standardov za spremljanje kakovosti proizvodov.

RAČUNOVODSKO POROČILO

1. KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE GEA

1.1. KONSOLIDIRANA BILANCA STANJA SKUPINE GEA

	v 000 SIT		
	2003	2002	03/02
SREDSTVA	3.758.090	3.767.276	100
A. STALNA SREDSTVA	2.234.160	2.250.793	99
I. Neopredmetena dolgoročna sredstva	40.905	22.760	180
1. Dolgoročne premoženjske pravice	27.691	11.469	241
2. Predujmi za neopredmetena dolgoročna sredstva (tudi v pridobivanju)	6.318	515	1.227
3. Druga neopredmetena dolgoročna sredstva	6.896	10.776	64
II. Opredmetena osnovna sredstva	2.134.324	2.151.321	99
1. Zemljišča in zgradbe	1.136.637	1.116.617	102
a) Zemljišča	402.756	385.445	104
b) Zgradbe	733.881	731.172	100
2. Proizvajalne naprave in stroji	873.300	899.661	97
3. Druge naprave in oprema	47.150	69.293	68
4. Osnovna sredstva, ki se pridobivajo	77.237	65.750	117
a) Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	959	5.369	18
b) Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	76.278	60.381	126
III. Dolgoročne finančne naložbe	58.931	76.712	77
1. Deleži v pridruženih podjetjih	594	572	104
2. Drugi dolgoročni deleži	25.177	34.982	72
3. Druge dolgoročne finančne terjatve	6.713	14.711	46
4. Lastni deleži	26.447	26.447	100
B. GIBLJIVA SREDSTVA	1.522.599	1.515.619	100
I. Zaloge	539.869	502.246	107
1. Material	414.854	250.070	166
2. Nedokončana proizvodnja	57.137	138.620	41
3. Proizvodi in trgovsko blago	67.878	113.556	60
II. Poslovne terjatve	952.176	879.828	108
a) Kratkoročne poslovne terjatve	952.176	879.828	108
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	825.756	801.271	103
2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	126.420	78.557	161
III. Kratkoročne finančne naložbe	24.072	74.140	32
1. Kratkoročne finančne naložbe do drugih	24.072	74.140	32
IV. Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina	6.482	59.405	11
C. AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	1.331	864	154
IZVENBILANČNA EVIDENCA	799.294	885.515	90

	v 000 SIT		
	2003	2002	03/02
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	3.758.090	3.767.276	100
A. KAPITAL	2.373.466	2.421.524	98
I. Vpoklicani kapital	846.600	846.600	100
1. Osnovni kapital	846.600	846.600	100
II. Rezerve iz dobička	244.604	244.604	100
1. Zakonske rezerve	218.157	218.157	100
2. Rezerve za lastne deleže	26.447	26.447	100
III. Preneseni čisti poslovni izid	30.844	34.268	90
IV. Čisti poslovni izid poslovnega leta	(15.273)	49.024	-
V. Prevrednotovalni popravki kapitala	1.266.691	1.266.691	100
1. Splošni prevrednotovalni popravek kapitala	1.266.691	1.266.691	100
VI. Kapital manjšinskega lastnika		(19.663)	
B. FINANČNE IN POSLOVNE OBVEZNOSTI	1.384.624	1.345.752	103
a) Dolgoročne finančne in poslovne obveznosti	709	1.420	50
1. Dolgoročne finančne obveznosti do bank	709	1.420	50
b) Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti	1.383.915	1.344.332	103
1. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	696.500	738.000	94
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	645.041	567.544	114
3. Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti do drugih	42.374	38.788	109
IZVENBILANČNA EVIDENCA	799.294	885.515	90

1.2. KONSOLIDIRAN IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA SKUPINE GEA

v 000 SIT

	2003	2002	03/02
1. Čisti prihodki od prodaje in usredstvenih lastnih učinkov	4.218.331	4.453.288	95
a) Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	3.775.513	3.626.090	104
b) Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	442.818	827.198	54
2. Proizvajalni stroški prodanih proizvodov (z amortizacijo) oziroma nabavna vrednost prodanega blaga	(3.566.820)	(3.727.599)	96
3. KOSMATI POSLOVNI IZID IZ PRODAJE	651.511	725.689	90
4. Stroški prodavanja (z amortizacijo)	(348.687)	(340.288)	102
5. Stroški splošnih dejavnosti (z amortizacijo)	(258.850)	(279.786)	93
a) Normalni stroški splošnih dejavnosti	(238.295)	(238.278)	100
b) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih dolgoročnih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	(4.167)	(1.076)	387
c) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	(16.388)	(40.432)	41
6. Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	11.850	15.941	74
7. Finančni prihodki iz deležev	264	3.269	8
a) Drugi finančni prihodki iz deležev (s prevrednotovalnimi finančnimi prihodki)	264	3.269	8
8. Finančni prihodki iz dolgoročnih terjatev	222	12.524	2
A) Drugi finančni prihodki iz dolgoročnih terjatev (s prevrednotovalnimi finančnimi prihodki)	222	12.524	2
9. Finančni prihodki iz kratkoročnih terjatev	76.077	99.367	77
a) Drugi finančni prihodki iz obresti in kratkoročnih terjatev (s prevrednotovalnimi finančnimi prihodki)	76.077	99.367	77
10. Finančni odhodki za odpise dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb	(9.790)	(2)	-
a) Drugi prevrednotovalni finančni odhodki	(9.790)	(2)	-
11. Finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti	(164.735)	(191.496)	86
a) Drugi finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti	(164.735)	(191.496)	86
12. ČISTI POSLOVNI IZID IZ REDNEGA DELOVANJA	(42.138)	45.218	-
13. Izredni prihodki	27.187	12.743	213
14. Izredni odhodki	(322)	(6.485)	5
a) Izredni odhodki brez prevrednotovalnega popravka kapitala	(322)	(6.485)	5
15. POSLOVNI IZID ZUNAJ REDNEGA DELOVANJA	26.865	6.258	429
16. ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	(15.273)	51.476	-
17. ČISTI POSLOVNI IZID MANJŠINSKEGA LASTNIKA	(7.660)	(7.890)	97
18. ČISTI POSLOVNI IZID KI PRIPADA SKUPINI	(15.273)	59.366	-

1.3. KONSOLIDIRAN IZKAZ FINANČNEGA IZIDA SKUPINE GEA

	v 000 SIT	
	2003	2002
A. FINANČNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
+ a) Pritoki pri poslovanju	4.211.600	4.512.552
Poslovni prihodki	4.279.061	4.526.782
Izredni prihodki, ki se nanašajo na poslovanje	2	12.743
Začetne manj končne poslovne terjatve	(66.996)	(26.555)
Začetne manj končne aktivne kratkoročne časovne razmejitve	(467)	(418)
- b) Odtoki pri poslovanju	(4.009.727)	(4.600.279)
Poslovni odhodki brez amortizacije in dolgoročnih rezervacij	(4.047.786)	(4.210.787)
Izredni odhodki, ki se nanašajo na poslovanje	0	(6.485)
Končne manj začetne zaloge	(38.930)	(46.599)
Začetni manj končni poslovni dolgovi	76.989	(336.408)
= c) Prebitek pritokov (odtokov) pri poslovanju	201.873	(87.727)
B. FINANČNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
+ a) Pritoki pri naložbenju	104.877	69.675
Finančni prihodki, ki se nanašajo na naložbenje (razen za prevrednotenje)	10.595	50.417
Pobotano zmanjšanje neopredmetenih dolgoročnih sredstev (razen za prevrednotenje)	27.185	0
Pobotano zmanjšanje dolgoročnih finančnih naložb (razen za prevrednotenje)	17.029	19.248
Pobotano zmanjšanje kratkoročnih finančnih naložb (razen za prevrednotenje)	50.068	0
- b) Odtoki pri naložbenju	(187.789)	(144.015)
Finančni odhodki, ki se nanašajo na naložbenje (razen za prevrednotenje)	(64)	0
Pobotano povečanje neopredmetenih dolgoročnih sredstev (razen za prevrednotenje)	(322)	(10.303)
Pobotano povečanje opredmetenih osnovnih sredstev (razen za prevrednotenje in stvarne vložke kapitala)	(28.479)	(106.108)
Pobotano povečanje dolgoročnih finančnih naložb (razen za prevrednotenje)	(158.924)	0
Pobotano povečanje kratkoročnih finančnih naložb (razen za prevrednotenje)	0	(27.604)
= c) Prebitek pritokov (odtokov) pri poslovanju in naložbenju	118.961	(162.067)
C. FINANČNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
+ a) Pritoki pri financiranju	4.098	250.627
Finančni prihodki, ki se nanašajo na financiranje (razen za prevrednotenje)	3.965	(29.145)
Povečanje kapitala (brez čistega dobička)	133	23.926
Pobotano povečanje kratkoročnih finančnih dolgov (razen za prevrednotenje)	0	255.846
- b) Odtoki pri financiranju	(175.982)	(80.170)
Finančni odhodki, ki se nanašajo na financiranje (razen za prevrednotenje)	(100.987)	(79.305)
Pobotano zmanjšanje dolgoročnih finančnih dolgov (razen za prevrednotenje)	(711)	(711)
Pobotano zmanjšanje kratkoročnih finančnih dolgov (razen za prevrednotenje)	(41.500)	0
Zmanjšanje obveznosti do lastnikov iz delitve dobička	(32.784)	(154)
= c) Celotni prebitek pritokov (odtokov) v obračunskem obdobju	(52.923)	8.390
+ ZAČETNO STANJE DENARNIH SREDSTEV IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	59.405	51.015
Č. KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	6.482	59.405

1.4. KONSOLIDIRAN IZKAZ GIBANJA KAPITALA SKUPINE GEA

Leto 2003 (v 000 SIT)

	Vpoklicani kapital		Rezerve iz dobička				Preneseni čisti poslovni izid		Čisti poslovni izid poslovnega leta		Prevrednotovalni popravki kapitala		Kapital manjšinskega lastnika	Skupaj
	Osnovni kapital	Nevpoklicani kapital	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne deleže	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička	Preneseni čisti dobiček	Prenesena čista izguba	Čisti dobiček poslovnega leta	Čista izguba poslovnega leta	Splošni prevrednotovalni popravki kapitala	Posebni prevrednotovalni popravki kapitala		
A. Stanje 01/01-2003	846.600		218.157	26.447			83.292				1.266.691		(19.663)	2.421.524
B. Premiki v kapital										(7.613)			(7.660)	(15.273)
a) Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta										(7.613)			(7.660)	(15.273)
b) Druga povečanja sestavin kapitala														
C. Premiki v kapitalu														
a) Drugi prerazporeditve sestavin kapitala								(19.663)			(7.660)		27.323	
Č. Premiki iz kapitala														
a) Izplačilo dividend								(30.000)						(30.000)
b) Druge odprave sestavin kapitala								(2.784)						(2.784)
D. Stanje 31/12-2003	846.600		218.157	26.447			30.844			(15.273)	1.266.691			2.373.466
BILANČNI DOBIČEK							30.844			(15.273)				15.571

Leto 2002 (v 000 SIT)

		Vpoklicani kapital		Rezerve iz dobička				Preneseni čisti poslovni izid		Čisti poslovni izid poslovnega leta		Prevrednotovalni popravki kapitala		Kapital manjšin-kega lastnika	Skupaj
		Osnovni kapital	Nevpoklicani kapital	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne deleže	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička	Preneseni čisti dobiček	Prenesena čista izguba	Čisti dobiček poslovnega leta	Čista izguba poslovnega leta	Splošni prevrednotovalni popravki kapitala	Posebni prevrednotovalni popravki kapitala		
A.	Stanje 01/01	846.600		218.157	20.967							1.266.691		(11.773)	2.340.642
B.	Premiki v kapital							34.268		59.366				(7.883)	85.751
a)	Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta									59.366					59.366
b)	Druga povečanja sestavin kapitala							34.268						(7.890)	26.385
C.	Premiki v kapitalu				10.342					(10.342)					
a)	Razporeditev čistega dobička kot sestavine kapitala po sklepu uprave in nadzornega sveta				10.342					(10.342)					
č.	Premiki iz kapitala				(4.862)										(4.862)
a)	Druge odprave sestavin kapitala				(4.862)										(4.862)
D.	Stanje 31/12	846.600		218.157	26.447			34.268		49.024		1.266.691		(19.663)	2.421.524
	BILANČNI DOBIČEK							34.248		49.024					83.292

2. METODE KONSOLIDIRANJA

Obvladujoče podjetje Tovarna olja Gea d.d. ima prevladujoč vpliv v odvisnem podjetju in pomemben vpliv v pridruženem podjetju. Pri sestavi konsolidiranih računovodskih izkazov je uporabilo metodo popolnega konsolidiranja za odvisno podjetje in kapitalsko metodo konsolidiranja za pridruženo podjetje.

Izvedeni so naslednji postopki konsolidacije:

- konsolidiranje kapitala,
- izločanje medsebojnih terjatev in obveznosti,
- izločanje prihodkov in odhodkov.

V zbirni bilanci stanja na dan 31.12.2003 so bile opravljene naslednje izločitve (pobotanja):

		v 000 SIT	
		Osnovni kapital	282.018
Kratkoročne finančne naložbe	529.774	Preneseni dobiček	- 470.905
		Splošni prevrednotovalni popravek kapitala	23.665
		Poslovni izid obdobja	- 23.194
		Kratkoročne obveznosti iz poslovanja	
		Kratkoročne obveznosti iz financiranja	718.190
Skupaj izločeno	529.774	Skupaj izločeno	529.774

Iz zbirnega izkaza poslovnega izida za obdobje 01.01.2003 do 31.12.2003 so bile opravljene naslednje izločitve (pobotanja):

	v 000 SIT
Čisti prihodki od prodaje	1.666
Proizvajalni stroški prodanih proizvodov	1.666
Stroški splošnih dejavnosti	- 679
Finančni prihodki iz kratkoročnih terjatev	12.858
Odhodki iz financiranja	36.731
Skupaj izločeni prihodki	1.666
Skupaj izločeni odhodki	50.576

3. TEMELJNE RAČUNOVODSKE USMERITVE IN METODE VREDNOTENJA

POSTAVK V KONSOLIDIRANIH RAČUNOVODSKIH IZKAZIH

Konsolidirani računovodski izkazi so sestavljeni v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi in Zakonom o gospodarskih družbah. Podatki v konsolidiranih računovodskih izkazih temeljijo na knjigovodskih listinah in poslovnih knjigah vodenih v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi. Pri pripravi so upoštevane temeljne računovodske predpostavke: časovna neomejenost poslovanja, dosledna stanovitnost in nastanek poslovnega dogodka. Pri računovodskih usmeritvah so upoštevana osnovna računovodska načela: previdnost, prednost vsebine pred obliko in pomembnost.

Metode vrednotenja se v primerjavi s preteklim letom niso spremenile.

Neopredmetena dolgoročna sredstva

Neopredmetena dolgoročna sredstva so v bilanci stanja izkazana po neodpisani vrednosti, ki je razlika med nabavno vrednostjo in popravkom vrednosti.

Metode vrednotenja se v primerjavi s preteklim letom niso spremenile.

Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva so v bilanci stanja izkazana po neodpisani vrednosti, ki predstavlja razliko med nabavno in odpisano vrednostjo.

V dejansko nabavno vrednost opredmetenega osnovnega sredstva so zajeti njegova nakupna cena in vsi stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati njihovi usposobitvi za nameravano uporabo. Kasneje nastali stroški, ki so povezani z opredmetenim osnovnim sredstvom, povečujejo njegovo nabavno vrednost, če povečujejo bodoče koristi v primerjavi s prej ocenjenimi.

Prevrednotenje opredmetenih osnovnih sredstev je sprememba njihove knjigovodske vrednosti in se pojavi zaradi njihove oslabilte. Okrepitev opredmetenih osnovnih sredstev se ne izvaja.

Opredmetena osnovna sredstva se zaradi oslabilte prevrednotijo, če njihova knjigovodska vrednost presega njihovo nadomestljivo vrednost. Samo če je nadomestljiva vrednost opredmetenega osnovnega sredstva manjša od njegove knjigovodske vrednosti, se knjigovodska vrednost zmanjša. Takšno zmanjšanje je izguba zaradi oslabilte in se šteje kot prevrednotovalni poslovni odhodek.

Amortizacija

Amortizacija je obračunana od izvirne nabavne vrednosti amortizirljivih sredstev. Osnovna sredstva se amortizirajo posamično. Uporablja se enakomerni časovni obračun amortiziranja. Amortizacija je obračunana po stopnjah, ki so določene za posamezno osnovno sredstvo in se med obračunskim letom ne spreminjajo.

Dolgoročne finančne naložbe

Dolgoročne finančne naložbe vseh vrst se v začetku izkazujejo po nabavni vrednosti, ki ji ustrezajo naložena denarna sredstva ali drugačna sredstva.

Dolgoročne finančne naložbe v kapital odvisnih podjetij se letno povečujejo za tisti del čistega dobička oz. izgube odvisnih podjetij, ki pripada obvladujočemu podjetju. Kasneje prejeti deleži v dobičku zmanjšujejo prvotno povečanje finančne naložbe na podlagi udeležbe v dobičku.

Dolgoročne finančne naložbe v vrednostne papirje se v primeru, ko je dokazana poštena vrednost manjša od njihove knjigovodske vrednosti prevrednoti zaradi oslabitve. Vrednost oslabitve dolgoročne finančne naložbe je finančni odhodek. Okrepitev dolgoročnih finančnih naložb se ne izvaja.

Dolgoročne finančne naložbe, izražene v tuji valuti so preračunane v domačo valuto po tečaju Banke Slovenija na dan nastanka. Tečajne razlike, ki se pojavijo do datuma bilance stanja, se šteje kot postavka finančnih prihodkov v zvezi z dolgoročnimi finančnimi naložbami oziroma finančnih odhodkov v zvezi z dolgoročnimi finančnimi naložbami.

Zaloge

Količinska enota zaloge materiala in trgovskega blaga se izvirno vrednoti po nabavni ceni, ki jo sestavljajo kupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave. Kupna cena je zmanjšana za dobljene popuste.

Količinska enota proizvoda oz. nedokončane proizvodnje se izvirno vrednoti po proizvodjalnih stroških. S proizvodjalnimi stroški so mišljeni neposredni stroški materiala, neposredni stroški dela, neposredni stroški storitev, neposredni stroški amortizacije in splošni proizvodjalni stroški.

Zaloge polproizvodov, nedokončane proizvodnje in gotovih proizvodov so vrednotene po stalnih cenah, skupaj s pripadajočimi odmiki, kar pomeni, da so v bilanci stanja izkazane po dejanskih stroških. Alokacija odmikov na stroške prodanih izdelkov se opravlja na osnovi formule, ki najbližje odraža povprečne cene.

Zaloge se zaradi prevrednotimo zaradi oslabitve v primeru, ko knjigovodska vrednost presega njihovo tržno vrednost. S tržno vrednostjo je mišljena nadomestitvena vrednost, razen če je ta večja od čiste iztržljive vrednosti.

Terjatve

Terjatve se v začetku izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo tudi plačane. Terjatve za katere obstaja domneva, da ne bodo poravnane v rednem roku oziroma v celotnem znesku, so izkazane izkazati kot sporne in dvomljive terjatve. Za terjatve do kupcev v državi, ki niso plačane v 90 dneh po zapadlosti, se oblikuje popravek v višini 100%, za terjatve do kupcev v tujini, ki niso plačane v enem letu po zapadlosti, se oblikuje popravek v višini 100%, za terjatve za zamudne obresti se oblikuje popravek v višini 85% in za sporne terjatve v višini 50%.

Za terjatve za obresti do povezanega podjetja se oblikujejo popravki glede na predvideno kupnino za prodajo premoženja v odvisnem podjetju. Za obresti obračunane v preteklih letih je oblikovan popravek v višini 100% in za obresti obračunane v tekočem letu v višini 65%.

Terjatve do pravnih in fizičnih oseb v tujini se preračunajo v domačo valuto na dan nastanka po srednjem tečaju Banke Slovenija. Tečajne razlike, ki se pojavijo do dneva poravnave takšnih terjatev ali do dneva bilance stanja, se šteje kot postavka finančnih prihodkov oziroma finančnih odhodkov.

Kratkoročne finančne naložbe

Kratkoročne finančne naložbe se ob začetku izkazujejo po nabavni vrednosti, ki ji ustrezajo naložena denarna ali drugačna sredstva.

Podjetje ne ugotavlja in izkazuje okrepitve kratkoročnih finančnih naložb. Kratkoročne finančne se prevrednotijo zaradi oslabitve v primeru ko je dokazana poštena vrednost kratkoročnih finančnih naložb manjša od njihove knjigovodske vrednosti. Razlika je prevrednotovalni finančni odhodek.

Kratkoročne finančne naložbe izražene v tuji valuti, se na dan bilance stanja preračunajo po srednjem tečaju Banke Slovenija. Njihovo povečanje iz tega naslova povečuje finančne prihodke, njihovo zmanjšanje pa povečuje finančne odhodke v zvezi s kratkoročnimi finančnimi naložbami.

Kapital

Celotni kapital podjetja se razčlenjuje na osnovni kapital, vplačani presežek kapitala, rezerve, preneseni dobiček preteklih let, revalorizacijski popravek kapitala in nerazdeljeni čisti dobiček tekočega leta.

Prevrednotenje kapitala v letu je sprememba njegove knjigovodske vrednosti. Pojavi se kot splošno prevrednotenje kapitala ali kot posebno prevrednotenje kapitala. Splošno prevrednotenje kapitala se v letu 2003 ni opravilo zaradi spremembe kupne moči domače denarne enote z namenom ohraniti realno vrednot, ker se v prejšnjem koledarskem letu tečaj evra do tolarja ni povečal za več kot 5,5%.

Obveznosti

Dolgoročne obveznosti se izkazujejo kot dolgoročne finančne obveznosti in dolgoročne poslovne obveznosti. Povečujejo se za pripisane obresti ali zmanjšujejo za odplačane zneske in morebitne drugačne poravnave, če o tem obstaja sporazum z upnikom.

Knjigovodska vrednost dolgoročnih obveznosti je enaka njihovi izvorni vrednosti, zmanjšani za odplačilo glavnice in prenose med kratkoročne obveznosti, dokler se ne pojavi potreba po prevrednotenju. Obresti dolgoročnih obveznosti so finančni odhodki.

Pri kratkoročnih obveznostih se ločeno izkazujejo kratkoročne finančne obveznosti in kratkoročne poslovne obveznosti. Kratkoročne finančne obveznosti so dobljena posojila. Kratkoročne poslovne obveznosti so dobljeni predujmi in varščine od kupcev, obveznosti do dobaviteljev doma in v tujini, obveznosti za nezaračunano blago in storitve, obveznosti do delavcev, obveznosti do državnih institucij in druge obveznosti.

Prihodki in odhodki

Prihodki

a) Poslovni prihodki

Prihodke od prodaje sestavljajo prodajne vrednosti prodanih proizvodov oziroma trgovskega blaga in materiala ter opravljenih storitev v obračunskem obdobju. Drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki, so subvencije, dotacije, regresi, kompenzacije, premije in podobni prihodki. Prevrednotovalni poslovni prihodki se pojavljajo ob odtujitvi opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev. Davek na dodano vrednost se šteje kot odtegnjena obveznost.

Prihodki se priznavajo na osnovi izdanih faktur na podlagi prodajnih cen, zmanjšanih za popuste, odobrene ob prodaji ali kasneje.

b) Finančni prihodki

Finančni prihodki so prihodki od naložbenja. Pojavljajo se v zvezi z dolgoročnimi in kratkoročnimi finančnimi naložbami in tudi v zvezi s terjatvami v obliki obračunanih obresti, deležev v dobičku in kot prevrednotovalni finančni prihodki. Finančni prihodki se priznavajo samo, kadar ne obstaja dvom glede njihove velikosti in poplačljivosti. Za obresti se prihodki priznavajo v zneskih, ki se nanašajo na pretečeno obdobje.

Odhodki

a) Poslovni odhodki

Poslovne odhodke predstavljajo vsi stroški nastali v poslovnem letu, evidentirani po naravnih vrstah kot so stroški materiala, stroški storitev, popravek obratnih sredstev, amortizacija... Prevrednotovalni poslovni odhodki se pojavljajo ob odtujitvi opredmetenih osnovnih sredstev, neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi in obratnimi sredstvi zaradi njihove oslabitve.

b) Finančni odhodki

Finančni odhodki so odhodki za financiranje in odhodki za naložbenje. Med odhodki za financiranje so zajete vse obračunane realne obresti med tem ko imajo odhodki za naložbenje predvsem naravo prevrednotovalnih finančnih odhodkov, ki se pojavljajo v zvezi z dolgoročnimi in kratkoročnimi finančnimi naložbami zaradi njihove oslabitve.

4. POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM SKUPINE GEA

4.1. POJASNILA POSTAVK V KONSOLIDIRANI BILANCI STANJA SKUPINE GEA

Skupina za namene poročanja sestavlja izkaz stanja po 1. različici SRS 24.

Sredstva in obveznosti izražena v tuji valuti, so preračunana v domačo valuto po srednjem tečaju Banke Slovenija na dan nastanka spremembe vrednosti sredstev in obveznosti in na dan bilanciranja.

4.1.1. Neopredmetena osnovna sredstva

Preglednica neopredmetenih dolgoročnih sredstev (v ooo SIT):

	Dolgoročne premoženjske pravice	Druga neopredmetena dolgoročna sredstva	Neopredmetena dolgoročna sredstva v gradnji oziroma izdelavi	Skupaj
NABAVNA VREDNOST				
Stanje 01/01-2003	39.920	25.757	515	66.192
Pridobitve	22.002	1.474	28.363	51.839
Odtujitve	(11.500)		(22.560)	(34.060)
Prevrednotevanje				0
Stanje 31/12-2003	50.422	27.231	6.318	83.971
POPRAVEK VREDNOSTI				
Stanje 01/01-2003	28.451	14.981		43.432
Pridobitve				0
Odtujitve	(11.500)			(11.500)
Amortizacija	5.780	5.354		11.134
Prevrednotevanje				0
Stanje 31/12-2003	22.731	20.335		43.066
Neodpisana vrednost 01/01-2003	11.469	10.776	515	22.760
Neodpisana vrednost 31/12-2003	27.691	6.896	6.318	40.905

V neopredmetena osnovna sredstva so v letu 2003 vložena sredstva v višini 28,3 mio SIT.

Uporabljena amortizacijska stopnja za neopredmetena osnovna sredstva je 20% letno.

4.1.2 Opredmetena osnovna sredstva

Preglednica gibanja opredmetenih osnovnih sredstev (v ooo SIT):

	Zemljišča	Zgradbe	Oprema in nadomestni deli	Drobni inventar	Druga opredmetena osnovna sredstva	Kratkoročni predujmi	Opredmet. osnovna sredstva v izdelavi	Skupaj
NABAVNA VREDNOST								
Stanje								
01/01-2003	385.445	2.387.895	2.822.702	20	10.601	5.369	60.381	5.672.413
Pridobitve	20.537	36.921	100.811			37.217	175.082	370.568
Odtujitve	(3.226)	(19.441)	(78.669)		(202)	(41.627)	(159.185)	(302.350)
Prevrednotenje								0
Stanje								
31/12-2003	402.756	2.405.375	2.844.844	20	10.399	959	76.278	5.740.631
	402.756	2.405.375	2.844.844	20	10.399	959	76.278	5.740.631
POPRAVEK VREDNOSTI								
Stanje								
01/01-2003		1.656.724	1.855.302	19	9.047			3.521.092
Pridobitve								0
Odtujitve		(18.486)	(71.637)		(146)			(90.269)
Amortizacija		33.256	141.879		349			175.484
Prevrednotenje								0
Stanje								
31/12-2003		1.671.494	1.925.544	19	9.250			3.606.307
		1.671.494	1.925.544	19	9.250			3.606.307
Neodpisana vrednost								
01/01-2003	385.445	731.171	967.400	1	1.554	5.369	60.381	2.151.321
Neodpisana vrednost								
31/12-2003	402.756	733.881	919.300	1	1.149	959	76.278	2.134.324

V opredmetena osnovna sredstva so vložena sredstva v višini 175 mio SIT. Metoda obračunavanja amortizacije je bila enaka kot v preteklem letu. Amortizacija je bila obračunana po naslednjih stopnjah:

- gradbeni objekti 2,5% - 5%
- proizvodna oprema 9,5%
- transportna sredstva 12% - 25%
- računalniška oprema 30%
- druga oprema 7% - 14%

Zgradbe in zemljišča so zastavljena kot jamstvo za kratkoročni kredit v višini 640 mio SIT.

4.1.3 Dolgoročne finančne naložbe

Preglednica gibanja dolgoročnih finančnih naložb (v ooo SIT):

	Naložbe v delnice in deleže pridruženih podjetij	Druge naložbe v delnice in deleže	Odkupljene lastne delnice in odkupljeni lastni deleži	Skupaj
NABAVNA VREDNOST				
Stanje				
01/01-2003	572	49.012	31.309	80.893
Pridobitve			0	0
Zmanjšanja		(11.673)		(11.673)
Prevrednotenje	22	49		71
Stanje				
31/12-2003	594	37.388	31.309	69.291
	594	37.388	31.309	69.291
POPRAVEK VREDNOSTI				
Stanje				
01/01-2003		14.030	4.862	18.892
Povečanje				0
Zmanjšanje		(11.609)	0	(11.609)
Prevrednotenje		9.790		9.790
Stanje				
31/12-2003		12.211	4.862	17.073
Neodpisana vrednost				
01/01-2003	572	34.982	26.447	62.001
Neodpisana vrednost				
31/12-2003	594	25.177	26.447	52.218

Odisno podjetje, ki je vključeno v konsolidirane računovodske izkaze GEA d.d. je GEA Oljarna Domžale d.o.o., Domžale. Delež GEA d.d. v kapitalu odvisnega podjetja je 87,5%. Odvisno podjetje je poslovno leto 2003 zaključilo z izgubo v višini 61,2 mio SIT.

Pridruženo podjetje vključeno v konsolidirane računovodske izkaze GEA d.d. je Uljara GEA&ABA d.o.o., Sarajevo. Delež GEA d.d. v kapitalu pridruženega podjetja je 49%. Podjetje je v letu 2003 poslovalo poslovalo z dobičkom 2 tisoč SIT.

Druge naložbe v delnice in deleže so naložbe v kapital drugih podjetij, bank in zavarovalnic v državi z namenom pridobivanja finančnih prihodkov.

Skupni nominalni znesek lastnih delnic na dan bilance stanja je 26.447.176,00 SIT in se v letu 2003 ni spremenil. Odkupljene lastne delnice predstavljajo v kapitalu podjetja 2,31%.

4.1.4. Zaloge

	v 000 SIT	
	2003	2002
Zaloge surovin in materiala	371.502	240.143
Surovine in material v skladišču	371.502	240.143
Nedokončana proizvodnja in storitve	57.137	138.620
Polizdelki	58.243	143.479
Odmiki od cen proizvodnje in storitev	(1.106)	(4.859)
Proizvodi	52.057	81.717
Proizvodi v lastnem skladišču	52.003	85.334
Proizvodi v lastni prodajalni	2.311	1.869
Vračunani DDV od proizvodov v prodajalni	(181)	(146)
Odmiki od cen proizvodov	(2.076)	(5.340)
Skupaj	480.696	460.480

Iztržljiva vrednost zalog surovin in materiala je 382,2 mio SIT. Iztržljiva vrednost zalog nedokončane proizvodnje je 68,7 mio SIT in zalog proizvodov 72,6 mio SIT.

V teku leta so bile pri surovinah in materialu ugotovljene popisne razlike v višini 4,4 mio SIT presežka in 2,4 mio SIT primanjkljaja; pri proizvodih je presežek 0,4 mio SIT in primanjkljaj 0,1 mio SIT.

Vrednost neidočih zalog surovin in materiala je odpisana v višini 1,2 mio SIT.

4.1.5. Kratkoročne poslovne terjatve

	v 000 SIT	
	2003	2002
Kratkoročne terjatve do kupcev	820.390	794.809
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	694.016	699.930
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	241.998	209.812
Popravek vrednosti kratkoročnih terjatev do kupcev zaradi oslabitve	(115.624)	(114.933)
Kratkoročne terjatve, povezane s finančnimi prihodki	20.324	9.938
Kratkoročne terjatve za obresti	162.145	139.864
Popravek vrednosti kratkoročnih terjatev zaradi oslabitve	(141.821)	(129.926)
Druge kratkoročne terjatve	106.096	68.619
Terjatve za vstopni DDV	45.327	60.659
Druge kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij	1.100	0
Ostale kratkoročne terjatve	59.669	7.960
Skupaj	946.810	873.366

Zapadlost terjatev do kupcev v državi – po rokih zapadlosti: v 000 SIT

	2003
Zapadle terjatve nad 90 dni	18.860
Zapadle terjatve nad 60 dni	11.469
Zapadle terjatve nad 30 dni	35.560
Zapadle terjatve do 30 dni	93.783
Terjatve v tožbi	99.246
Nezapadle terjatve	435.098
Skupaj	694.016

Za terjatve do kupcev v državi so oblikovani popravki v višini 87,1 mio SIT. Za terjatve za zamudne obresti so oblikovani popravki v višini 38,8 mio. Za terjatve v tožbah so pri odvisnem podjetju oblikovani popravki v višini 100%.

Terjatve do kupcev v državi niso zavarovane.

Zapadlost terjatev do kupcev v tujini – po rokih zapadlosti:	v 000 SIT
	2003
Zapadle terjatve nad 90 dni	113.651
Zapadle terjatve nad 60 dni	75.442
Zapadle terjatve do 30 dni	21.230
Ne zapadle terjatve – zapadle v 60 dneh	31.675
Skupaj	241.998

Za terjatve do kupcev v tujini so oblikovani popravki v višini v višini 28,5 mio SIT.

Terjatve do kupcev v tujini so zavarovane pri Slovenski izvozni družbi. V terjatvah do kupcev v tujini je terjatev do pridruženega podjetja 56,8 SIT. Ta terjatev ni zavarovana.

4.1.6. Kratkoročne finančne naložbe

	v 000 SIT	
	2003	2002
Kratkoročna dana posojila	14.072	19.926
Kratkoročni depoziti pri bankah in drugih finančnih institucijah	10.000	54.214
Skupaj	24.072	74.140

Vrednost kratkoročnih finančnih naložb je izkazana po izvorni vrednosti na osnovi posojilnih pogodb.

4.1.7. Kapital

	v 000 SIT	
	2003	2002
Vpoklicani kapital	846.600	846.600
Osnovni delniški kapital - navadne delnice	846.600	846.600
Rezerve iz dobička	244.604	244.604
Zakonske rezerve	218.157	218.157
Rezerve za lastne delnice oziroma deleže	26.447	26.447
Čisti dobiček ali čista izguba	15.571	83.292
Preneseni čisti dobiček iz prejšnjih let	30.844	34.268
Ostanek čistega dobička poslovnega leta	0	49.024
Čista izguba poslovnega leta	(15.273)	0
Kapital manjšinskega lastnika	0)	(19.663)
Splošni prevrednotovalni popravek kapitala	1.266.691	1.266.691
Splošni prevrednotovalni popravek vpoklicanega kapitala	1.266.691	1.266.691
Skupaj	2.373.466	2.421.524

Osnovni kapital je razdeljen na 846.600 navadnih delnic; nominalna vrednost delnice je 1.000 SIT.

Rezerve iz dobička predstavljajo zakonske rezerve in rezerve za lastne delnice.

Podjetje GEA d.d. ima odobreni kapital v višini 423.300.000,00 SIT. V letu 2003 iz naslova odobrenega kapitala niso bile izdane delnice.

Na osnovi sklepa skupščine je bil bilančni dobiček razporejen za dividende v višini 30,0 mio SIT in za nagrado upravi in članom nadzornega sveta v višini 2,8 mio SIT.

V letu 2003 ustvarjena izguba v višini 7,7 mio SIT, ki pripada manjšinskemu lastniku, je bila obračunana s kapitalom (čistim poslovnim izidom) skupine. Ker manjšinski lastnik po pogodbi ni dolžan pokrивati izgube, je bil tudi negativni kapital po stanju 1.1.2003 obračunan s kapitalom (čistim poslovnim izidom) skupine.

Bilančni dobiček

		v 000 SIT	
		2003	2002
a)	Čisti poslovni izid poslovnega leta		49.024
b)	- Izguba poslovnega leta	(15.273)	
b)	+ Preneseni dobiček iz prejšnjih let	30.845	34.268
c)	= Bilančni dobiček	15.571	83.292

4.1.8 Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti

		v 000 SIT	
		2003	2002
Kratkoročne obveznosti iz financiranja		696.500	738.000
Kratkoročna posojila, dobljena pri bankah v državi		696.500	738.000
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev		645.041	567.544
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v državi		242.707	184.350
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v tujini		160.124	37.897
Kratkoročne obveznosti za nezaračunano blago in storitve		242.210	345.297
Skupaj		1.341.541	1.305.544

Skupina GEA izkazuje obveznosti iz financiranja v višini 696,5 mio SIT iz naslova kratkoročnih posojil, dobljenih pri bankah v državi. Posojila so v celoti zavarovana z nepremičninami. Krediti, najeti pri bankah, so kratkoročni in zapadejo v plačilo v teku leta 2004.

Obrestna mera za najete kredite je med 8,4% - 9,7% na leto. Krediti so najeti pri bankah v državi. Obrestna mera je določena v odstotku od odobrenega kredita izražena v SIT.

Poštena vrednost kratkoročnih finančnih naložb in poslovnih obveznosti je enaka knjigovodski vrednosti.

Skupni znesek obveznosti, ki jih skupina GEA izkazuje do članov uprave je 2.165.701,28 SIT, do članov nadzornega sveta 197.008,82 SIT in notranjih lastnikov 9.520.995,50 SIT.

4.2. POJASNILA POSTAVK V KONSOLIDIRANEM IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA SKUPINE GEA

Skupina GEA za namene poročanja sestavlja izkaz poslovnega izida po 2. različici SRS 25. 6.

Prihodki in odhodki v tuji valuti so v konsolidiranem izkazu poslovnega izida preračunani v domačo valuto po srednjem tečaju Banke Slovenija na dan nastanka poslovnega dogodka.

Kot področni in območni odsek podjetja se smatra Republika Slovenija. Pogoji prodaje se glede na prodajo na domačem in tujem trgu bistveno ne razlikujejo.

4.2.1 Čisti prihodki od prodaje

	v 000 SIT	
	2003	2002
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev na domačem trgu	3.395.039	3.187.408
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev na tujem trgu	440.528	682.221
Prihodki od prodaje trgovskega blaga in materiala na domačem trgu	380.474	438.682
Prihodki od prodaje trgovskega blaga in materiala na tujem trgu	2.290	144.977
Skupaj	4.218.331	4.453.288

Skupina je na domačem trgu dosegla prihodke v višini 3.775,5 mio SIT in na tujih trgih v višini 442,8 mio SIT.

4.2.2 Stroški po naravnih vrstah

	v 000 SIT	
	2003	2002
Nabavna vrednost prodanega materiala in blaga	360.258	522.578
Stroški materiala	2.720.385	2.900.571
Stroški storitev	318.502	324.248
Skupaj stroški dela	428.143	421.084
Amortizacija	185.817	194.135
Prevrednotovalni poslovni odhodki	20.555	41.508
Drugi stroški	29.554	22.452
Skupaj	4.063.214	4.426.576

4.2.3. Stroški dela

	v 000 SIT	
	2003	2002
Plače zaposlenecv	291.724	295.338
Nadomestila plač zaposlenecv	8.716	4.996
Stroški dodatnega pokojninskega zavarovanja zaposlenecv	0	0
Regres za letni dopust, povračila in drugi prejemki zaposlenecv	60.361	54.540
Delodajalčevi prispevki od plač, nadomestil plač, bonitet, povračil in drugih prejemkov zaposlenecv	48.920	48.608
Druge delodajalčeve dajatve od plač, nadomestil plač, bonitet, povračil in drugih prejemkov zaposlenecv	18.422	17.602
Skupaj	428.143	421.084

Skupni znesek prejemkov, ki so jih za opravljanje nalog v posameznem podjetju v poslovnem letu 2003 prejeli člani uprave je 23.526.430,92 SIT, skupni znesek prejemkov članov nadzornega sveta je 1.709.211,17 SIT in prejemki zaposlenih ne podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe je 46.144.998,09 SIT.

4.2.4. Odpisi vrednosti

	v 000 SIT	
	2003	2002
Amortizacija	185.817	194.135
Amortizacija neopredmetenih dolgoročnih sredstev	10.334	7.867
Amortizacija zgradb	33.079	37.333
Amortizacija opreme in nadomestnih delov	142.404	148.560
Amortizacija drugih opredmetenih osnovnih sredstev	0	375
Prevrednotovalni poslovni odhodki	20.555	41.508
Prevrednotovalni poslovni odhodki neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev	4.167	1.076
Prevrednotovalni poslovni odhodki obratnih sredstev	16.388	40.432
Skupaj	206.372	235.643

Amortizacija je v teku leta 2003 višja predvsem pri neopredmetenih dolgoročnih sredstvih. Razlog za povečanje amortizacije je povečanje vrednosti neopredmetenih osnovnih sredstev. Pri zgradbah in opremi je amortizacija nekoliko nižja, ker je bilo v ta osnovna sredstva vlaganj nekoliko manj kot je znašala letna amortizacija.

Prevrednotovalni poslovni odhodki obratnih sredstev so posledica oblikovanja popravka terjatev do kupcev v tujini in terjatev za zamudne obresti v skupni višini 16,3 mio SIT.

4.2.5. Finančni prihodki iz kratkoročnih terjatev

	v 000 SIT	
	2003	2002
Prihodki od obresti	20.232	34.819
Prihodki od prevrednotenja (kratkoročnih) terjatev in dolgov zaradi ohranitve vrednosti	55.590	64.167
Drugi finančni prihodki	255	381
Skupaj	76.077	99.367

Od obresti za finančne naložbe in zamudnih obresti, so doseženi prihodki v višini 20,2 mio SIT. Pozitivne tečajne razlike iz naslova prevrednotenja terjatev in dolgov znašajo 55,5 mio SIT.

4.2.6. Finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti

	v 000 SIT	
	2003	2002
Odhodki za obresti	91.942	92.087
Odhodki od prevrednotenja dolgov in terjatev zaradi ohranitve vrednosti	72.729	99.193
Drugi finančni odhodki	0	216
Skupaj	164.735	191.496

Odhodki za obresti se nanašajo na obresti v zvezi z najetimi posojili v višini 83,2 mio SIT, 0,7 mio SIT na obresti iz naslova zamude plačil in 8,0 mio SIT iz naslova popustov danih pri izterjavi zamudnih obresti.

Iz naslova prevrednotenja dolgov in terjatev so nastale negativne tečajne razlike v višini 72,7 mio SIT.

4.2.7. Čisti izid obračunskega obdobja

	v 000 SIT	
Vrsta dobička / izgube	2003	2002
Dobiček iz poslovanja	55.824	121.556
Izguba iz financiranja	(97.962)	(76.338)
Izredni dobiček	26.865	6.258
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	(15.273)	51.476
Čisti poslovni izid ki pripada manjšinskemu lastniku	(7.660)	(7.890)
Čisti poslovni izid ki pripada skupini	(7.613)	59.366

Poslovni izid obračunskega obdobja je negativen za 15,2 mio SIT. Od tega predstavlja izguba, ki pripada manjšinskega lastnika 7,7 mio SIT in skupini 7,6 mio SIT.

4.3. POJASNILA POSTAVK V KONSOLIDIRANEM IZKAZU FINANČNEGA IZIDA SKUPINE GEA

Konsolidiran izkaz finančnega izida je sestavljen v obliki stopenjskega izkaza po posredni metodi, torej po drugi različici SRS 26. Pritoki in odtoki se obravnavajo kot finančni tokovi pri poslovanju, pri naložbenju in pri financiranju.

Podatki za postavke v izkazu finančnega izida izhajajo iz bilance stanja, izkaza poslovnega izida in drugih evidenc (npr. analitična bruto bilanca).

4.4. KAZALNIKI

	2003	2002
Kazalniki stanja financiranja		
a) Stopnja lastniškosti financiranja (Kapital / Obveznosti do virov sredstev)	0,63	0,64
b) Stopnja dolžniškosti financiranja (Dolgovi / Obveznosti do virov sredstev)	0,37	0,36
c) Stopnja dolgoročnosti financiranja (Kapital + dolgoročni dolgovi / Obveznosti do virov sredstev)	0,63	0,64
d) Koefficient dolgovno – kapitalskega razmerja (Dolgovi / Kapital)	0,58	0,56
Kazalniki stanja investiranja		
a) Stopnja osnovnosti investiranja (Osnovna sredstva (po neodpisani vrednosti) / Sredstva)	0,58	0,58
b) Stopnja dolgoročnosti investiranja (Osnovna sredstva+dolgoročne finančne naložbe +dolgoročne poslovne terjatve / Sredstva)	0,59	0,60
c) Stopnja odpisanosti opredmetenih osnovnih sredstev (Popravek vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev / Nabavna vrednost opredmetenih osnovnih sredstev)	0,63	0,62
Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja		
a) Kapitalska pokritost osnovnih sredstev (Kapital / Osnovna sredstva (po neodpisani vrednosti))	1,09	1,11
b) Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev (Kapital / Dolgoročna sredstva)	1,06	1,08
c) Neposredna pokritost kratkoročnih obveznosti (Likvidna sredstva / Kratkoročne obveznosti)	0,005	0,04
d) Pospešena pokritost kratkoročnih obveznosti (Likvidna sredstva + kratkoročne terjatve / Kratkoročne obveznosti)	0,69	0,70
e) Kratkoročna pokritost kratkoročnih obveznosti (Kratkoročna sredstva / Kratkoročne obveznosti)	1,10	1,13
Kazalniki gospodarnosti		
a) Gospodarnost poslovanja (Poslovni prihodki / Poslovni odhodki)	1,01	1,03
b) Stopnja proizvajalne stroškovnosti poslovnih prihodkov (Stroški proizvodnje v prodanih količinah / Poslovni prihodki)	0,76	0,72
c) Stopnja delovne stroškovnosti poslovnih prihodkov (Stroški dela / Poslovni prihodki)	0,10	0,09

	2003	2002
d) Stopnja materialne stroškovnosti poslovnih prihodkov (Stroški materiala / Poslovni prihodki)	0,64	0,65
e) Stopnja dobičkovnosti poslovnih prihodkov (Poslovni dobiček / Poslovni prihodki)	0,01	0,027
f) Stopnja čiste dobičkovnosti prihodkov (Čisti dobiček / Prihodki)	-0,004	0,01
Kazalniki dobičkonosnosti		
a) Čista dobičkonosnost kapitala (Čisti dobiček v poslovnem obdobju / Povprečna vrednost kapitala (brez čistega dobička poslovnega obdobja)	-0,01	0,019
b) Čista dobičkonosnost osnovnega kapitala (Čisti dobiček v poslovnem obdobju / Povprečna vrednost osnovnega kapitala)	-0,02	0,051
c) Dividendnost osnovnega kapitala (Vsota dividend za poslovno obdobje / Povprečna vrednost osnovnega kapitala)	0,00	0,03

2.3 POROČILO POOBlašČENEGA REVIZORJA O SKUPINSKIH RAČUNOVODSKIH IZKAZIH

SKUPŠČINI DRUŽBE

TOVARNA OLJA GEA d.d.

Revidirali smo priloženo skupinsko bilanco stanja skupine Gea na dan 31. decembra 2003 ter z njo povezane, skupinski izkaz poslovnega izida, skupinski izkaz finančnega izida, skupinski izkaz gibanja kapitala in prilogo k skupinskim računovodskim izkazom za tedaj končano leto. Pregledali smo tudi skupinsko poslovno poročilo uprave. Za te računovodske izkaze je odgovorna uprava gospodarske družbe. Naša naloga je, na podlagi revizije, izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih.

Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi. Ti zahtevajo od nas načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev primerne zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačnih navedb. Revizija vključuje preizkuševalno preverjanje dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Revizija vključuje tudi presojanje uporabljenih računovodskih standardov in pomembnih ocen uprave in ovrednotenje celovite predstavitve skupinskih računovodskih izkazov. Prepričani smo, da je naša revizija primerna podlaga za naše mnenje.

Po našem mnenju so skupinski računovodski izkazi s prilogo iz prvega odstavka resnična in poštena slika finančnega stanja skupine Gea na dan 31. decembra 2003, poslovnega izida in finančnega izida poslovanja skupine ter gibanja kapitala v tedaj končanem letu v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi.

Računovodski izkazi odvisne družbe Gea Oljarna Domžale d.o.o so bili pripravljeni ob predpostavki, da bo podjetje nadaljevalo kot delujoče podjetje. Načrti ravnateljstva so, da družba v letu 2004 preneha poslovati, kar je le to pojasnilo v letnem poročilu te družbe.

Poslovno poročilo skupine je skladno z revidiranimi skupinskimi računovodskimi izkazi.

Pooblaščen revizor:
Mírko Prelog, spec. rev.

Ptuj, dne 09. 04. 2004

ITEO-ABECEDA
podjetje za revizijo in
sorodne storitve d.o.o.
Ljubljana

ITEO – ABECEDA d.o.o.
Direktor:
Franc Kolenc, spec. rev.

• Član JPA International - mreža neodvisnih računovodskih družb
• A member of JPA International network of independent accounting firms

• Osnovni kapital: SIT 11.122.200,00
• Št. vložka 1/19674/00 pri Okrožnem sodišču v Ljubljani
• Vpis v register revizijskih družb pri Slovenskem inštitutu za revizijo pod številko RD-A-004 z dne 31. 9. 1994
• Družbenik - pooblaščen revizorji: Franc Kolenc (direktor), Branko Mayr (namestnik direktorja), Žilka Bergant (predsednik skupščine), Mírko Prelog